

בס"ד

895

ערב שבת פרשת ראה
כ"ח מרחשון אב תשפ"ה

מבית גילוי דעת

קרוב אליך

ה' ברוח חסידית

חדש! פויקה בסדרה מיוחדת:
חוזרים בתשובה!

הביאני המלך חדריו

הסודות שהגיעו
בדיוק בזמן:
גלגוליהם של
שמונה קבצים

אלוללללל, חיכינו לך!

הקריצה השובבה
של החודש

עדה האזור

מוישלה, הרבי והקצין
אהרן רזאל

שוב אנחנו כאן,
גבוה יותר בספירלה
רחל שירה אזרד

צורה: תמר צייטלין 052-7142326

עמוד האש
הרב עמי דנינו

**ארץ ישראל,
לא יכול איתך**
הרב גור גלון

תורת חיים
הרב אייל ורד

הראי"ה
קוק זצ"ל
שנה להסתלקותו **90**

הרב, איך אני יוצא מהבוץ?
הרב יהושע שפירא

חשבון נפש להפצות
התוועדות עם הרב יוסף יצחק ג'ייקובסון

תהיה חכם, אל תהיה חכם
מיכי יוספי

חפשו באינסטגרם:
עד כסא הכבוד

הצטרפו למסע אל תוך הנפש ושובו לעצמכם

גאולת הנפש שלך כבר כאן

הספר שיקח אותך למסע אל תוך עצמך
אל הסודות העמוקים ביותר בנפש
אל חיים מחוברים ומלאי משמעות

וידריך אותך צעד אחר צעד
אל עבר תשובה פנימית אמיתית

לשוב לעצמך - לשוב לה'

לפרטים ורכישה:
0556703173

הסכמות והאזנות ארכיון נאלי רוח

פּוֹתְחִים שְׁנָה חֲדָשָׁה בִּבְיָה"ס לַמְּשֻׁחַק לְהַשְׁלִיכַה

• << תיאטרון יהודי יוצר

ירושלים | אריאל ♦ נשים | נערות

מכינה צעירה למשחק | מסלול נערות | תיאטרון נשים למתחילות |
מתמקצע למתקדמות | תיאטרון פלייבק | דרמה תרפיה | ספוקן וורד

☎ 050-8666740 להרשמה לערב הפתוח:

אתה יוצרת
לימוד.
משחק.
תיאטרון.
רוח.

תכנית תיאטרון לגברים

בהנחיית אופיר נהרי-

יוצר, בימאי, שחקן ומחזאי

מסלול משחק - מתחילים

העמקה בתיאטרון - מתקדמים

להרשמה לערב הפתוח:

☎ 054-9390228

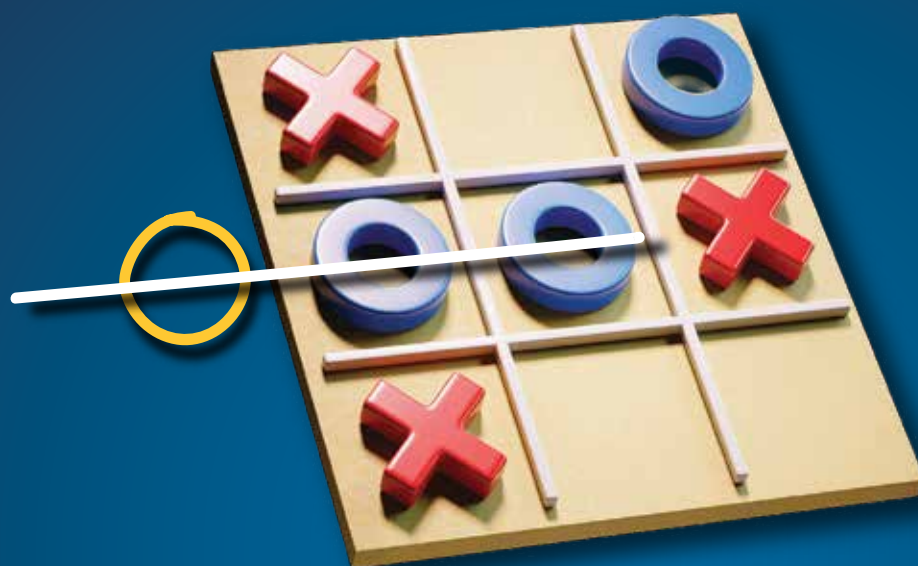
ירושלים

מלכר סלע 05959

מורים טובים רק מלמדים... המורנטורים של שאנן משנים את כללי המשחק!

מסלול רום

למצטיינים

תוכנית הכשרה למנהיגות חינוכית
לבעלי נתונים מתאימים
(מלגת לימודים מלאה)

תואר שני

מקרא | חינוך
אנגלית | ייעוץ חינוכי

תואר ראשון

ותעודת הוראה

מתמטיקה | מקרא | תושב"ע | היסטוריה
אנגלית | הגיל הרך | חינוך בלתי פורמלי
חינוך מיוחד | חינוך יסודי

ההרשמה לתשפ"ו בעיצומה *8781

מעונות

אווירה משפחתית

מערך מלגות

קרבה לרכבת

מדרשה

יש ספק – אין ספק!

באמת כלל לא קרא לו ומישהו עובד עליו. הדברים מגיעים עד כדי כך שהוא מתחיל לשכנע את השליח שהביא לו את האיגרת מהמלך שאולי גם אין בכלל מלך...

אני חושב על הדברים בהקשר לחודש אלול. למעשה, כל אחד מאיתנו מקבל עכשיו איגרת מהמלך שהוא רוצה לפגוש אותו, אבל יכולים לעלות בתוכו קולות פנימיים שמחלישים אותו: מי אני ומה אני? מה פתאום שירצו לראות אותי? מה פתאום שהמלך יהיה מעוניין במפגש הזה?...

לכן, חלק מהעבודה הרוחנית של חודש אלול זה לשוב להיזכר כמה אני טוב, כמה אני בעל ערך, איזו שליחות יש לי לעשות בעולם, איזו ברכה נועדתי להביא. כמו כן, חלק מחשבון הנפש זה לראות מה סיפורי לעצמי, או באיזה מחשבות האמנתי שבגללן אמרתי לעצמי שאני לא ראוי לפגוש את המלך... ולהיפטר מהן. חברים יקרים, אני מאחל לעצמי ולכל מי שקורא את הדברים שנסיכים לוותר על כל המחשבות שמנסות לשכנע אותנו שאולי המלך רוצה לפגוש אחרים אבל לא אותנו, ולהשתדל לתת אומן בכל המתנות שניתנו לנו. כך, גם אם במהלך השנה שקענו בתרדמה מסוימת, בשכחה או בחוסר ערך עצמי, עכשיו זה הזמן, לקרוא סוף השנה, לחדש את ההתעוררות, לחדש את הקשר, לחדש את פתיחת הלב, ולענות לאותה קריאה אלוקית "בקשו פניי", כשהתשובה שלנו היא "את פניך ה' אבקש".

כל אחד מאיתנו מקבל עכשיו איגרת מהמלך שהוא רוצה לפגוש אותו, אבל יכולים לעלות בתוכו קולות פנימיים שמחלישים אותו: מי אני ומה אני? מה פתאום שירצו לראות אותי?

למי אכפת?!

אסיים בסיפור ששבה את ליבי: יהודי כתב מכתב לרבי מלובביץ', בו התוודה על מצבו הרוחני שהוא מרגיש חסר אמונה בליבו, כשהדבר הזה מדרדר אותו עד לדיכאון. בתגובה, הרבי השיב לו בסיפור שהוא שמע מחמיו, הרבי הריי"צ, על האדמו"ר ה'צמח צדק':

פעם התאונן חסיד לפניו על כך שנופלים במחשבות ספקות באמונה, רחמנא ליצלן.

שאל אותו הצמח צדק: "ומה אכפת לך?"

ענה החסיד ברגש גדול: "רבי! מה השאלה מה אכפת לי? ! הרי זה מאוד אכפת לי!"

אמר לו הצמח צדק: "נו, טוב מאוד. אם אכפת לך כל כך, זו גופא ההוכחה על מצבך האמיתי כי מאמין אתה..."

אני מצרף את הדברים הללו לסיום התוועדותנו היום, כדי שנחליט לעצמנו שאם חלילה תעלה בנו המחשבה האם אנחנו באמת קרואים אל המלך, נוכל להגיד "כן! אני קרוא אל המלך!" בעצם העובדה שעולה בי השאלה – האם אני קרוא אל המלך? האם אני זכאי? האם עלי אומר ריבונו של עולם "בקשו פניי"? – אם אכפת לי מכך, עלי להאמין שכן ולצאת אל המלך.

לחיים לחיים. יש לנו כאן, אם כן, הזמנה לקשר את הסיפור הזה של הצמח צדק שאומר שעצם העמדת השאלה והספק היא עצמה מגלה על האמונה החקוקה בנו – אל הסיפור הקודם ש"רק בלי ליצנות". עלינו להסכים לקבל את הדיבורים של הצמח צדק בתמימות ובפשטות, ולדעת שאם יש לך ספק ואם עולות לך שאלות, בפנימיות הדברים זה אומר שמישהו בך מאוד אכפת לו ומאוד רוצה את הקשר.

חודש אלול מבורך!

שלום חברים. רציתי לדבר איתכם היום על אחת המתנות המיוחדות שקיבלנו בלוח השנה היהודי כהכנה לשנה החדשה, וזהו כמובן חודש אלול.

בדרך כלל כששנה מסתיימת, טבעי שיעקר המיקוד יעבור אל השנה המתחדשת. אתם מכירים את זה שבחיי בני-אדם, תמיד כלפי הסיומת קיים מעין זלזול של ירידת מתח וחוסר התייחסות ראויה, וכך בסוף הקורס או בסוף התהליך כבר לא מוציאים את הטוב והמלאות כפי שהיו בתחילה. לעומת זאת, בחיי עם ישראל אנחנו רואים שחודש אלול דווקא מקבל תשומת לב מרשימה מאוד, כי אכן בחודש אלול ישנם הכוח והיכולת לתקן. לתקן את כל מערכות היחסים, לתקן את כל מה שקולקל במהלך השנה, ולהביא אור, ריפוי ואהבה אל כל המקומות הזקוקים להם.

רק בלי ליצנות

אני מבקש להתייחס הפעם לקטע מתוך 'מעשה מחכם ותם' של רבי נחמן, שהוא אחד הסיפורים היותר אהובים עליי. כזכור, יש בסיפור שני חברים, טיפוסים שונים – החכם והתם. החכם הוא טיפוס שרבי נחמן מציג אותו, כבמעין קריקטורה, בתור אדם שיש לו יכשרונות יוצאים מן הכלל ויכולות אינטלקטואליות מופלאות, אבל הוא כל הזמן סובל. הוא שרוי כל הזמן בחווית תסכול מכל מה שקורה לו. לעומתו, התם נמצא בפתיחות ובגמישות אמיתית, מתוך גישה שהטוב יכול לבוא בכל מיני אופנים וצורות, והוא לא נעול דווקא על צורה או סיבה מסוימת.

המלך ראה במרשם התושבים את שתי הדמויות האלה, ואמר שהוא רוצה להכיר אותם. אחרי הכל, זה לא שגרתי שיהיו שני חברים כאלה שאחד מהם ייקרא חכם והאחר תם... הוא שולח להם איגרת שהוא מעוניין לראות אותם, וכשהתם מקבל את האיגרת הוא שואל שאלה-בקשה אחת בלבד: "רק בלי ליצנות". זאת אומרת: אתם לא מסתלבטים עליי? ! ברגע שאומרים לו שזה אמיתי ובלי ליצנות הוא כל כך מאושר. הוא אורז תיק ונפרד מאשתו ללא היסוס, וכך מתוך זרימה הוא יוצא למפגש עם המלך.

לעומתו, החכם שמקבל את ההזמנה מתחיל להסתבך ולשאול שאלות: מה פתאום המלך ירצה אותי? מי אני, אדם שפל שכמותי, שדווקא בי ירצה המלך לפגוש? כך הוא משמיע טיעונים שתכליתם להחליש את עצמו, כך שבעצם אולי בכלל מדובר בטעות. אולי המלך

קצר ואיכותי

קיצרנו את הלימודים ושמרנו על האיכות

3 תואר ראשון
ב-3 שנים בלבד!

יום פתוח

ראשון הקרוב

כ"ד תמוז 20.7

תוכנית ייחודית לשילוב שירות לאומי ותואר

תואר ראשון ושני ב-4 שנים

שילוב
מדרשה

ארוחה
ב-10 ש"ח

בריכה
בקמפוס

מלגת
לימודים

מעונות
חינם שנה א'

לפרטים והרשמה: 02-6750724 053-8254356

מכללה ירושלים: רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים | rishum-jer@michlalah.edu

90 שנה חלפו

כמה תורת הרב קוק
רלוונטית לנו כיום?

חיים אני נותן לבם

הרב אייל ורד

אדירה, ולתנועת החיים הזו הוא יוצר תורה שמבארת אותה בשפה חדשה, וגם בשימוש מופלא במקורות שהיו ידועים כבר קודם אך איש לא ראה בהם את מה שהוא ראה. את אור הנשמות המיוחד והחלוצי; את המורכבות של הכפירה ששוללת מושגים נמוכים, אך היא ארסית ונשכנית בה בעת.

כך ענה הרב קוק לאביו באיגרת, כאשר אביו פנה אליו ושאל מדוע לא יציין מקורות לדברים המופלאים והמחודשים אותם כתב בספר אורות.

הרב עונה לאביו שאין לחוש על דבר הרוגנים על ספר האורות. אין שם דבר ללא מקור בכתבי האר"י או הזוהר, אך גם כשיראו להם את המקורות – הם לא יראו מה שאני רואה, אומר הרב, כי צריך לזה התרגלות מרובה והקשבה עדינה (אגרת א – מט).

הרב קוק רואה את עוצמת החול העולה, את המדע והגילויים החדשים, ומבקש ליצור חיבור בין קודש לחול. החול הוא מסך עצום שהקודש מתגלה דרכו, חל עליו. אלו הם פרקי נאדר בקודש במאמרי הראי"ה.

הרב רוצה לחבר חזרה את התורה לחיים, ולכן מתאמץ מאוד במפעל ההלכה הברורה. הלכה שתיכתב על הגמרא וביאור תמציתי שיחבר את הסוגייה לחיים. זהו כיוון הפוך, במידת מה, מן הכיוון התיאורטי מופשט שהובילו חכמי בריסק. הרב מבקש את התורה הפוגשת חיים.

לצורך כל אלו הוא מבקש ליצור תלמידי חכמים מלאי כוח יצירה, שאינם מפחדים לחדש אך מצויידים ביראת שמיים. כאלה שלהם רוחב דעת והם בקיאים היטב במדעים, חמושים בכוח הכתיבה, ועולם פנימיות התורה הוא עולמם המרכזי. אלו הם נושאי המהפכה של תורת חיים שלא רק שאיננה נסוגה או מסתגרת מפני החיים, אלא מבינה שהחיים הם הגילוי האלוקי הגדול ביותר המבקש תורה באותו גודל כדי להתברך בה.

ואכן, לרב קוק יש ביטוי מיוחד, אותו הוא מביא במוסר הקודש. ביטוי שאין לו מקור מפורש, אלא הוא כנראה עיבוד של מספר מדרשים, אך הביטוי הזה בעיבודו הוא של הרב קוק, והוא כנראה מבטא את כל מה שכתבנו. "עכשיו תורה נתתי לכם, לעתיד חיים אני נותן לכם".

בהיסטוריה של עם ישראל יש כמה וכמה צמתים, ויש גם כמה וכמה מחלפים – כאלו שמשנים כיוון של אומה שלמה. חורבן בית שני היה כזה. כך גם גירוש ספרד, ולפני כן עליית עזרא.

בכל מחלף כזה, שתל הקב"ה צדיקים שהאירו את דרכו של עם ישראל וסללו לפניו את הדרך בנתיב החדש, העלום והבלתי ידוע. אחד המחלפים הגדולים של ההיסטוריה היהודית הוא תהליך שיבת ציון של דורנו, זה שלא היה לו אח ורע, וכאן שתל הקב"ה את המאור הגדול, רבנו הרב קוק זצ"ל, על מנת לסלול דרך לרבים רבים אחריו.

הרב קוק כולו חידוש.

אמנם, בבסיס החידוש הזה עומד חלק שאיננו חידוש, היות שהרב קוק הנו ממשיך דרכם של תלמידי החכמים הגדולים בכל דור ודור, אך על גבי הקומה הזו נוסדה קומה ענקית של חידוש.

כך מעיד על עצמו הרב בהקדמה לספר הראשון שהוציא לאור – מדבר שור. הרב מסביר שם מדוע בחר להוציא את ספרו הראשון באגדה ולא בהלכה. בזמנו היה מקובל שתלמיד חכם מוציא לאור קודם כל ספרים בהלכה, על מנת שיידעו שאכן מדובר בתלמיד חכם, ורק אחר כך הוא מוסיף ומוציא לאור את ספריו באמונה. כך עשה, למשל, האור שמח שפרסם תחילה את פירושו הגדול על הרמב"ם, ורק אחר כך את פירושו משך חכמה על התורה. כך עשה הרב צבי יהודה לרב קוק עצמו – כאשר בחר להוציא לאור קודם כל את השו"תים ההלכתיים, ורק אחר כך את ספרי האמונה. לעומת זאת, הרב קוק עצמו כותב בהקדמת ספר הדרושים שלו שאמנם דרכו בהלכה נכונה היא וישרה, אך אין בה חידוש לעומת הדורות הקודמים, ואילו בענייני האגדה – הוא סולל דרך חדשה. כך הוא הגדיר את תורתו, ומיד בספר הראשון.

אך האם יש מילים נוספות להגדיר בהן את החידוש הזה?

אני חושב שהחידוש נמצא בדיוק במרחב שבין התורה לחיים. בנקודת המפגש הזו עומד הרב קוק ומנסה ליצור אותה בצורה הכי עמוקה ורחבה שלה.

הוא מחפש תורה בחיים וחיים בתורה.

הוא רואה את עם ישראל חוזר לארצו, קם לתחייה בתנועת חיים

להאיר את הדור!

הקריאה הגדולה של הרב קוק זצ"ל הרב גור גלון, ישיבת ההסדר הר ברכה

הרב קוק: "אסור ליראת שמים שתדחק את המוסר הטבעי של האדם, כי אז אינה עוד יראת שמים טהורה. סימן ליראת שמים טהורה הוא כשהמוסר הטבעי, הנטוע בטבע הישר של האדם, הולך ועולה על פיה במעלות יותר גבוהות... ויראת שמים כזאת שאינה מעלה את המוסר - היא יראת פסולה."

בגלות, מקום בו אין השראת שכינה והטבע הישראלי מסתתר ונחלש, פחות ניתן להסתמך על השכל הישר והרגשות הטבעיים. אבל בארץ ישראל, מקום שבו הטבע קדוש - יש להם חשיבות גדולה בהנהגת החיים ובהוראת הדרך.

זו תמציתו של מאמר הדור. הדור שלנו, דור הגאולה, דורש חיבור בין כוחות החיים הטבעיים - המוסר, ההיגיון, אהבת האדם והאומה - ובין האמונה והתורה. זהו דגלו של הרב קוק, וזו משימת דורו.

רבים מתלמידיו דנו האם מאמר הדור עדיין רלוונטי. אך היום, בימי מלחמה, אין ספק בכך. אנו רואים בעינינו כיצד הכוחות האדירים של העם מתגלים: מאות אלפים מתגייסים באומץ ובגבורה להגן על העם והארץ.

הרב קוק, מתוך אמון אדיר בכוחות החיים של האדם, כותב: "האדם הישר צריך להאמין בחייו... האיש הישראלי מחויב להאמין, שששמה אלהית שרויה בקרב, שעצמותו בלה היא אות אחת מן התורה... והעם צריך בכלל להאמין באמונה בהירה ונלהבת מאד בחייו, בנשיותו, וללכת בהם בבטחה - אז ידע איך משתמשים לאורה של תורת חיים."

המצב המתוקן הוא שהאדם עושה כרצונו - שהוא עצמו רצון ה'. בדורו ניתן לראות בבירור את בקשת ההתחברות - הרצון לעשות מתוך הזדהות, הבנה והרגשה. בספר דברים, עם הכניסה לארץ ישראל, חושפת התורה שזוהי התנועה הטבעית והנכונה בדור של גאולה.

אנחנו, הממשיכים להאיר מכוח תורתו הגדולה של הרב קוק, צריכים לשמוע את הבקשה של הדור - בקשה לתורה שיש בה חיים ותיקון עולם, שיש בה רוחב וגדולה, שנותנת מקום לכל כוחות החיים.

כפי שכתב הרב קוק (במאמר הדור): "לא נעשק ממנו את כל האור והטוב, את כל הזהר והעצמה שרכש לו, כי אם נרבה עליהם, נזריח עליהם, באור של חיים, באור אמת, המנהיר ממקור הנשמה הישראלית. ובנינו יביטו אליו וינהרו."

"להם אנחנו צריכים ללמד תורת חיים ממקור החיים, דרכי מוסר מלאי אורה וצִהִלָה, דברי חן ושכל טוב, מזו קקים ומצורפים... של אוצר החיים לתורת חיים."

"לא נחפוץ לדכא תחת רגלינו, לא נאכה להגיש לנחושות את הכחות הצעירים והרעננים, המסתערים ומתרווממים. כי אם נאיר לפניהם את הדרך, נתהלך לפניהם בעמוד אש של תורה ודעת קדושים בבירי בך לב."

אנו מתפללים ומייחלים שנזכה להאיר את תורת החיים הגדולה בדרכו של הרב קוק.

זכה עם ישראל למאור גדול, מאור שאורו רק הולך ומתגלה משנה לשנה, הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל. חז"ל אומרים: "תורה שאדם למד בעולם הזה הכל היא לפני תורתו של משיח". אורו של הרב קוק, מתורתו של משיח, מאיר את מהלכי הגאולה הכלליים ואת עבודת האדם הפרטית ואת החיבור ביניהם.

תורתו הכוללת והמופלאה של הרב קוק מאירה את כל מרחבי החיים: העם והארץ, התורה והעבודה, החול והקודש, ישראל והעמים - את ההרמוניה והאחדות הכוללת. מתוך התורה העליונה הזאת, שבעלי המבט המצומצם מסתנוורים מאורה ודומה עליהם כחושך, אני רוצה להאיר הארה קטנה בפרשת השבוע.

בפרשה אנו פוגשים ביטוי ייחודי לספר דברים: "לא תוכל לאכל בשעריך מעשר דגנך ותרשך ויצהרך ובכורות בקרך וצאנך וכל נדריך אשר תדר ונדבתך ותרומת ידך. כי אם לפני ה' אלהיך תאכלנו במקום אשר יבחר ה' אלהיך בו". במקום לכתוב את האיסור באופן פשוט - "לא תאכל בשעריך..." - מופיע הביטוי המיוחד "לא תוכל", ביטוי זה מופיע מספר פעמים בספר דברים: "לא תוכל לזבח את הפסח באחד שעריך..." "לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא..." "וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם".

ננסה להבין: מה עניינו של הביטוי הייחודי הזה? ומדוע הוא מופיע רק בספר דברים?

לספר דברים יש שם ייחודי - ספר הישר (על פי אחת הדעות בגמרא עבודה זרה כה, א). "...מאי ספר הישר? ... רבי אלעזר אומר: זה ספר משנה תורה, ואמאי קרו ליה ספר הישר? דכתיב: ועשית הישר והטוב בעיני ה'..." ונשאל: מדוע ספר דברים נקרא ספר הישר? האם בשל העובדה שפעם אחת מופיע בו הביטוי "ועשית הטוב והישר"?

כדי לענות על כך, צריך להבין מהו בכלל "ישר".

נראה שהכוונה ב"ישר" היא לעשות את הדברים מרצון עצמי פנימי, מתוך מוסר כליות, כביטוי הידוע של הרב קוק במאמר הדור על ההבדל בין ישר לבין כובש.

ראיה לכך ניתן להביא מרש"י בפרשתנו: "...בבמה אין קרב אלא הנדר והנדב. וזהו 'איש כל הישר בעיניו', נדרים ונדבות שאדם מתנדבם על ידי שישיר בעיניכם להביאם ולא על ידי חובה - אותם תקריבו בבמה".

ספר דברים הוא ספר ההכנה לכניסה לארץ. בארץ ישראל, האדם נדרש להתעלות למדרגה שבה הציווי האלוקי כל כך מובן ובהיר, בשכל וברגש, עד שהוא רוצה לעשות את דבר ה', אז הוא הופך להיות ישר - הוא מגיע למצב שהוא לא יכול להתעלם מאבדת חברו, לא יכול שלא להעלות את הקורבנות למקדש. הוא כל כך מחובר לטוב האלוקי - לדבר ה' - עד שהוא באמת לא יכול אחרת. באופן מפתיע, מתוך שש פעמים שמופיע בתורה הביטוי "לעשות את הישר", חמש מופיעות בספר דברים.

לעשות את הדברים באופן טבעי - זהו תיקון האדם. כשהאדם מחובר כל כך לרצון ה', הוא הופך את רצונו לרצון ה'. כמו שכותב

לפני שנה, בחודש אלול, סיפרתי סיפור חסידי בהופעה לידידי הישיבה הקדושה 'הר המור': מוישלה, שהיה חסיד ככל החסידים, נהיה ככה עם השנים מה שנקרא 'מודרני'. כל השנה כולה היה פונה לעסקיו והולך בלבוש של הגויים, אך בהגיע ימי הרחמים והסליחות היה מוציא מהבוידיעם את השטריימל וה'קאפוטע', וכך נוסע להיות 'על החגים' אצל הרבי.

שנה אחת, שמע שיעור על החשיבות של מידת האמת, ואז גמלה בליבו החלטה: די לצביעות! הגיע אלול, ובערב שבת הוא מופיע בחצרו של הרבי כמו שהוא לבוש כל השנה! נסו לדמיין מאות חסידים לבושי שיראין, וביניהם מוישלה עם ג'ינס, כובע בייסבול ומגפי עור... כולם מתלחששים, המומים, מגניבים מבטים לעברו.

במוצאי השבת הרבי קורא לו. מביט הוא בו בעיניים חמורות ושותק. "למה הרבי כועס?" שואל מוישלה. "הרבי יודע כמה חשוב להיות אמיתי, ורציתי שלפחות פעם אחת הרבי ידע מי אני!"

חיך הרבי בחום: "אתה יודע, מוישלה, רבי שקשור לחסידים שלו יודע הכל. אני עוקב אחריו מהיום בו החלפת את הגרביים החסידיות וקנית 'הפי סוקס' צבעוניים (חח)... אתה יודע כמה אני אוהב אותך!! אבל תביעה אחת יש לי עליך: מדוע הנך סבור שזה ה'אני' האמיתי שלך - ג'ינס ומעיל עור?! אולי הנשמה שלך שמתגעגעת בימי אלול היא מוישלה האמיתי...!"

אני עוקב אחריו מהיום בו החלפת את הגרביים החסידיות וקנית 'הפי סוקס' צבעוניים (חח)... אתה יודע כמה אני אוהב אותך!! אבל תביעה אחת יש לי עליך: מדוע הנך סבור שזה ה'אני' האמיתי שלך - ג'ינס ומעיל עור?!

עד כאן הסיפור שסיפרתי בפני הקהל. הבטתי מהבמה על ראש הישיבה, הרב עמיאל שטרנברג שליט"א, וראיתי שעניו אדומות מדמעות... כעבור כמה ימים קיבלתי ממנו מכתב. ממש כמו פעם - מעטפה, בול וכתב יד. איזו זכות!!

בלשונו הקדושה כתב וסיפר על קצין שעזב קצת את דרך התורה, אבל לפני הקרב האחרון שלו התוודה בפני חברו הדתי שהוא קצת חושש ולבו אינו שלם עמו בגלל שעזב את הדרך... המשיך הרב וכתב לי: יש שיגידו שאלה הם פחדים טבעיים של מלחמה, ואני אומר: לא כך! ה'אני' האמיתי שלו התגלה. אותו גיבור שחי חיים רחוקים מהמסורת כל השנה - אלה אינם ה'אני' האמיתי שלו. ועתה, משעמד לפני המשימה הגדולה של מלחמת מצווה להצלת עם ישראל, ה'אני' המאמין והקדוש התגלה בו. ואכן, כך יצא אותו מפקד, כשמחשבות תשובה טהורות בליבו, וצעד בראש חייליו לקרב - ממנו לא שב... הי"ד.

עתה, משקראתי את המכתב עד סופו, גם עיניי דמעו...

אני חוזר לרבי של מוישלה בסיפור. הוא מלמד אותי לשמוח בכך שאלול פוגש אותי בדיוק איפה שאני... ואם היו לי כמה רגעים של התעלות, הודיה ומוחין דגדלות שחוויתי השנה - זהו ה'אני' האמיתי שלי. עתה, קחו עט ונייר ונסו לכתוב רשימה של כמה רגעים כאלה שהיו לכם השנה, של קרבת ה' והשראה. זהו ה'אני' האמיתי שלכם, וכל השאר זו רק מסכה...

מג' באלול - לכל השנה

הרב עמי דנינו,

ראש ישיבת ההסדר אורות יעקב

ראש חודש אלול בפתח, ושבת מברכים פרשת ראה תמיד מזכירה לי באופן אישי שאנו מתקרבים לג' אלול, יום פטירתו של מרן הראי"ה קוק זצ"ל.

אצלי, ג' אלול הוא כל השנה. אין יום זיכרון אחד שעם סימונו עוברים ליום שאחרי, לעניין חדש או לנושא אחר. אין יום בו מרן הרב קוק לא נוכח לנגד עיניי, בספריו, בהגיגיו ואף בתמונתו מלאת ההדר וההדר הניצבת בפתח דלתי. בעל השמועה תמיד לנגד עיניי.

אנו מרבים לעסוק בספריו הרבים והמגוונים, מלאי האורות העליונים, הקדושים והמרוממים.

ביום-יום, כשאנו נמצאים בעולם העשייה, במציאות הממשית, אנו זקוקים לאוויר הרים, לרוח עליונה שתמשוך אותנו מעבר לכאן ועכשיו, מעבר לעבר ולהווה - אל הנקודה העליונה שבנו, הסגולה הקדושה המיוחדת אותנו מכל העמים.

לעיתים אנו, כעם, שוכחים את עצמנו ומהותנו, מי אנו ומה גודלנו.

ובכן, העצה הטובה ביותר היא לעלעל בספרי הרב. בין אם הבנת הכל ובין אם לאו, עצם הקריאה והמפגש עם דבריו של הרב מעלה אותך לממד אחר, להתבוננות עליונה, ואף לאמון מלא במי שאנו - כאומה וכפרט.

החיבור לתורת הרב הוא צו השעה. משם אנו יונקים את לשד חיינו, משם יוצא האור המזהיר את המציאות המלאה אור וצללים המשמשים בערבוביה.

יש צדיק לדור ויש צדיק לדורות. כך אנו חשים ומבינים שכלל מרן הראי"ה קוק אנו אובדי עצות, בלי עמוד האש ההולך לפני המחנה.

דורנו דור מורכב. רם ונישא - אך גם שובב ופראי. והרב הוא שהכין את הדרך הנכונה והאמיתית להאיר לנו את המעשה אשר נעשה ואת המחשבות הטובות אשר נחשוב.

ג' אלול אינו רק תאריך פטירה של מורה הדור, אלא יום שמלווה אותנו כל השנה. יום של חשבון נפש שחל בתחילת חודש שמהותו התבוננות על מה שעשיתי בשנה שחלפה.

ביום זה, השאלה שכל אחד צריך לשאול את עצמו היא: האם הוא עסק, למד ויישם את תורת הרב בחייו האישיים, הלאומיים, הכלליים והפרטיים?

האם הלכנו לאורו במשך כל השנה? האם לקחנו עצה ומזור לשאלות הבערות העומדות לפנינו בדור הגאולה והתחייה? שנזכה.

Studio Tehila

תוכנית הזרצה מדרשת יפו

ההרשמה בעיצומה

גוריה גדולה. חבורה. קווי איש

❖ אפשרות לשילוב עם תוכניות מגוונות ❖ מסלול מקוצר

המלמדים שלנו:

« הרב אליהו מאלי » הרב קוסטה « הרב איל קהלני »
« הרב עזרא היימן » הרב נתנאל אביטן « הרבנית רננה שפירא »
« הרבנית תמה בר נתן » טל אביטן « ליאת טיק »

מדרשת יפו
תורה שמצמיחה חיים

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

לפרטים והרשמה התקשרי:
ליאת - 050-574-3179

פעמי אלול ונחמה

"עניה סערה לא נחמה" אומר הנביא, ורש"י מסביר: "שליבה סוער ברובי צרות". כשהלב סוער מרוב צרות קשה לקבל נחמה.

יש מדרש מאד מרגש שמדבר על הקושי לנחם ולקבל נחמה. הקב"ה שולח את אברהם לנחם את ירושלים, והיא מסרבת לקבל ממנו נחמה. שולח את יצחק, וגם ממנו מסרבת ירושלים להתנחם. כשמגיע יעקב לנחם, היא אומרת לו: "היאך אקבל ממך תנחומים ששמתני כלא הייתי!". ירושלים מרגישה שיעקב לא רואה אותה. בשבילו היא כאילו לא קיימת.

כשיעקב בורח מעשיו ומגיע למקום ירושלים, הוא לן במקום, ורק בבוקר הוא מבין: "אין זה כי אם בית אלוקים". כלומר, כשהוא עבר שם, הוא לא הבחין בקדושת המקום. רק בדיעבד, רק למחרת, הוא הבין איפה הוא באמת היה. אבל בשעת מעשה, המהות של ירושלים היתה נעלמת ממנו, היתה פְּלֵא.

זה יכול להזכיר לנו מצבים שאנחנו נמצאים במקום מסוים, ובעצם בכלל לא נמצאים שם באמת. את המהות של אותו מקום אנחנו לא מרגישים, את הפנימיות של אותו מצב אנחנו מפספסים. הוא חולף על פנינו בלי שנרגיש אותו. לפעמים, בדיעבד, כשנסתכל אחורה נוכל פתאום להבין איפה היינו. אחרי מעשה נוכל אולי להרגיש: "אין זה כי אם בית אלוקים". היינו במקום מאד משמעותי. רק בסוף נוכל לקלוט מה בעצם היה שם.

ראש חודש אלול נכנס, ומביא איתו תחושה של סוף. ראייה של הדברים בפרספקטיבה של סוף, של בדיעבד, של אחרי הכל.

להסתכל על דברים מהסוף שלהם, זה לא כמו להסתכל עליהם מההתחלה שלהם.

אולי יש כאן פספוס. אולי נאמר לעצמנו, מה זה שווה להבין אחרי שהכל כבר קרה? שהרי "סוף מעשה במחשבה תחילה"! והיינו צריכים להיות חכמים עוד קודם.

אבל בכל זאת, כנראה יש ערך גם לסוף הדברים, גם למבט

האלולי יש כנראה מקום בתוכנו. אלול, מסתבר, הוא לא רק הכנה לשנה שתהיה, הוא גם מבט חדש על השנה שהיתה, דווקא בזכות המבט מהסוף.

יש לר' נחמן סיפור על מבט כזה של סוף. מסופר על שני ציירים שהמלך ביקש מהם לצייר ולקשט את ארמונו. האחד בוזיזות ובמרץ ניגש מיד למלאכה, בזמן שהשני עוד התהפך לצד השני במיטה. והנה

הגיע הזמן, שהוא כמעט הסוף, שהוא הרגע הממש אחרון, ופתאום הוא התעורר. אותו אחד שישן, פתאום הבין מה היה פה. פתאום הוא ראה את עצמו מהכיוון של הסוף. ולראות את עצמנו מהכיוון של הסוף, זה לא תמיד דבר כל כך נעים. זה יכול אולי לייאש ולהחזיר אותנו חזרה לישון במיטה.

ואכן בסיפור עם מסיפורי העמים הדומה כל כך לסיפור הזה, אפשר לקרוא איך המספר כועס על האחד שישן, ואיך הוא מקבל על הראש, כשהמלך גוער בו על עצלנותו.

אבל לא כך אצל ר' נחמן. אצל ר' נחמן המבט הוא אחר. לר' נחמן יש חיבה מיוחדת למבט שמתגלה בסוף הדברים, לדברים שלא מסודרים כראוי מהתחלה, לכל מה שהתבלגן לנו בחיים.

ומסופר איך ברגע האחרון, אותו אחד שישן התעשת, לקח מראה והעמיד אותה בחלק שלו, אותו חלק שהיה אמור להיות מוכן ומצויר. ואז, דרך המראה, התגלה איך כל מה שצויר בחלקו של הראשון השתקף כעת גם בחלק שלו. ומספר ר' נחמן איך הזריחה השמש והאירו כל הציורים בחלקו של השני.

והמלך? המלך שראה והבין את כל זה לא כעס, לא הקפיד, הוא דווקא אהב את מה שראה. מצא חן בעיניו הבחור העצלן. ונוכל לדמיין את המלך מחייך, ופונה אליו במבט אבהי ואוהב, ואולי אומר לו, חביבי, נצחוני בני.

יש חן שקיים רק בסוף, שלא שייך להתחלה של דברים. שלא קיים אצל מי שמהתחלה כבר יודע. שלא קשור לעולם של שלמות. שנמצא רק אצל מי שנפל ונכשל. אצל מי שידע שליפול זה חלק מהסיפור.

זהו חן שמופיע אצל מי שלא מתרגש מכך שהוא לא היה כזה חכם בהתחלה, שלא עושה עניין מזה שבסוף הוא יהיה רק ראי. הוא מוכן להיות רק מראה על הקיר, רק זה שמשקף בתוכו כוחות אחרים, כי הוא עצמו זה לא הסיפור. הסיפור הוא הרבה יותר גדול. הסיפור הוא המלך, הסיפור הוא הארמון, הסיפור הוא לעשות נחת רוח למלך. וזה מוצא חן.

ואם נחזור לציון המתקשה להתנחם, שכל כך רצתה שמהתחלה יהיה יפה וטוב, ושלא ניזכר רק בסוף, אולי מביא כאן ר' נחמן נחמה בדמות קריצה שובבית, על אחד שמעז בסופם של דברים להיות רק מראה על הקיר.

בואו נפתח את זה

יום פתוח << חמישי | יא' באלול | 4.9 | 16:00-18:30

באקדמית לחינוך גבעת ושינגטון

לצפייה בסרטון המלא
על החוויה בגבעת
סרקו את הקוד

ההטבות שלנו

הנחת יום פתוח

200 ש"ח בדמי הרישום
ו- 250 ש"ח בשכ"ל

מועדון ה-100

שנתיים חינם לבעלי ממוצע
בגרות 100 לחוגים נבחרים

בן/בת משפחה

10% הנחה בשכ"ל

'חבר מביא חבר'

הנחה של 500 ש"ח בשכ"ל

הרשמה לתואר בהוראה במגוון תחומי לימוד:

חינוך גופני | מוזיקה | חינוך מיוחד | מתמטיקה | אנגלית
מדע וטכנולוגיה | מקרא | ספרות | גיל הרך | חינוך משלב

לימודים ועבודה
שילוב

היברידיות
כיתות

היכל תרבות
וחדרי חרות

למצוינים
תוכנית

מעונות לרווקים
נשואים ומשפחות

מעבדות
חדשות

אולמות
ספורט

בריכת
שחיה

08-8511572

www.washington.ac.il

073-3744339

toar@washington.ac.il

התורה. החיים. הלימודים.

במרכז

המדרשה להוראה - אוריה בגבעת שמואל

בראשות הרב יהושע שפירא והרב ברוך סליי

מדרשה + תואר בחינוך בארץ ישראל

מערך הסעות
מהמדרשה

דירת מדרשה
בגבעת שמואל

הצטרפי לחבורת קודש במרכז הארץ

וצאי לדרך ברוח גדולה

בואי להכיר!

לָהּ אָמַר לְבִי

עבודת אלול תשרי // רחל שירה אזרד

דופקי בתשובה

כידוע בספרים, כל זמן מזמין אותנו להארה מיוחדת, ואנחנו כמו בספירלה נפגשים עם איכות פנימית שחוזרת שוב ושוב בנקודת זמן במציאות, אבל במקום חדש, גבוה יותר ואחר. ובחודש אלול, בכל שנה מחדש אנחנו נפגשים עם היכולת לשוב, לעורר את אש הלב, לנער את הפיח מעל הגחלים הלוחשות, לחפור את הבאר.

בסוף אלול, התשובה לשאלה לא תהיה האם התהפכנו להיות אדם חדש ממש, אלא האם פתחנו את ליבנו אל הדוד. האם את האיכות של האלול הזה, בשנה הזו, קיבלנו ופעלנו. האם בנינו את הקומה המיוחדת של השנה הנוכחית מתוך מה שה' יתברך מזמן לנו בהשגחה פרטית. הרב גינזבורג מתאר את זה במילים הנפלאות שלו "ה' נוטע בליבנו אמונה כי אפשר ליטול דף מחוק ואותו עצמו לעשות חדש, ואין צורך לקרוע את הדף ולפתוח דף אחר. אנו כפי שהננו, בלי שבירה גמורה, מסוגלים להשתפר. "תקעו בחודש שופר - חדשו מעשיכם, שפרו מעשיכם..."

אלול מכין אותנו ומעורר את ליבנו להיות שופר. להשתפר. להסכים להתקרב עוד מתוך מה שיש, להשיל עוד קליפות, עוד הסתרות, לבחור ברצון פועם ומתחדש. ולפני שאלול מתחיל, יש לנו הזדמנות לכוון את הלב. לומר "רוצה אני". אני רוצה לקבל את אלול, כמו שהוא, כמו שאני. אני - רוצה להיות לדודי.

אלול אף פעם לא שייך לזמן אחר, הוא תמיד שייך לעכשיו. יש לנו דמיון כזה שאולי התשובה של אלול שייכת לזמן שהיה פעם, או לזמן שיהיה פעם... אבל יסוד היסודות של התשובה הוא "לא נפלאות היא ממך ולא רחוקה היא". אנחנו כמו שאנחנו, עם הסייעתא דשמיא המיוחדת של השנה הזו, מזמינים את ליבנו לשמוע את דפיקות הדוד. לשמוע את הלב הפועם כרגע, מבשר בתוכנו בשורת חיים, יש בתוכנו דפיקת דוד - דופק הלב הממשי, ולהקשיב מה ה' שואל מאיתנו בעת הזו.

יש התקרבות מיוחדת לכל זמן, וגם לאלול הזה יש התקרבות מיוחדת, והיא חדשה, והיא שונה, והיא לא צריכה להיראות כמו התקרבות של אף שנה. אבל היא דורשת את ליבנו. להאמין מחדש, לפתוח את הלב מחדש, להתחזק שוב ושוב, לקוות שוב ושוב. מה נותן לנו את הכוח? לולא האמנתי לראות בטוב ה'. אנחנו יודעים את טוב ה' שמתגלה באלול הזה. הזה ממש. והוא הוא היקר. הוא הרצוי, והוא הבונה בנו בהווה מתמשך את האנשים שאנחנו רוצים להיות. מחוברים, קרובים, אלוקים, פועלים עם אל. אחת שאלתי. שוב ושוב. קווה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקווה אל ה'.

חודש אלול כבר דופק בדלת, רוחותיו מנשבות בחלון, ונדמה שבכל שנה מחדש עם בואו מתעוררת בלב תקוות ההתחדשות. רצון לחיבור, לתשובה, לקרבה אמיתית ותמה.

אבל בכל שנה מחדש, מתגנבת עם אלול שאלה נוספת. האמנם? האמנם עוד יבואו ימים בסליחה ובחסד? האם אפשרי לשוב באמת? סביב פרשות החורבן והגאולה שהיו לא מזמן, גיליתי אוצר בשפת אמת. השפת אמת (דברים) מתייחס לאמרת חז"ל "כל דור שלא נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו" ושואל, איך אפשר לומר זאת? הרי היו דורות עם צדיקי עליון, ואיך ניתן לומר עליהם שנחשב כאילו נחרב בימיהם?!

והוא עונה:

"ונראה לפרש כי כל ימי הדורות מצטרפין ומתכנסין כל ההארות של עבודת בני ישראל להיות ראויין לגאולה, כי היעלה על הדעת שדור הגאולה יהיו כל כך ראויין בזכותם בלבד לגאולה? רק שזכות כל דור ודור עוזר ומביא מעט בניין בית המקדש. והבניין נמשך כל ימי הגלות כמאמר 'בונה ירושלים'. וזהו שכתוב שאינו נבנה בימיו, שאין ימיו ככלל הבניין..."

השפת אמת בעצם מסביר לנו שבניין זה לא מצב של אין או יש. זה לא שיש דור שהוא ראוי לגאולה כי מעשיו כל כך טובים עד כדי כך שבימיו יבנה המקדש. ודור שחלילה להפך. אלא זה הווה מתמשך. בונה ירושלים, זה כל הזמן, בכל דור ודור. כל דור בונה את הקומה שלו. כל דור בונה את ירושלים, ודור שלא מצטרף לכלל הבניין... אז הבניין חסר וכאילו נחרב. והעיקרון המופלא הזה שמחדש השפת אמת הוא פלא. הוא מסביר לנו באופן עמוק ואמיתי מה העבודה שלנו, ולא רק בבניין המקדש. אנחנו מהלכים. מוסיפים קומה, צומחים ומתעלים משנה לשנה. הדרך יפה לנו.

אנחנו, עם כל מה שאנו, גוף ונפש, סיפור חיים. וכל מה שהתרחש עד עתה, הוא חלק

מסיפור גדול שנועד לעבור דרכנו. את כל הדבר הזה קיבלנו כחומר גלם שאנחנו מעבדים, מזככים ומופיעים. העבודה היא לא כן או לא. כן צדיקים - לא צדיקים. כן קרובים - לא קרובים. בניין או חורבן. אנחנו בהווה מתמשך. אנחנו בוני ירושלים. לא פעם, עכשיו. אנחנו דופקי בתשובה. אנחנו בהווה מתמשך של צמיחה, התקדמות והתקרבות.

לתגובות:

rachelgood13@gmail.com

מחפשים את הטובים ביותר!

לראש השנה
בבסיס צה"ל ברחבי הארץ
דרושים משפחות / זוגות צעירים

<תודעת שליחות > בעלי יכולת בין אישית גבוהה
<ידע תורני > ניסיון בדיבור מול קהל
<כריזמה > נדרשת מיומנות בתקיעה בשופר
<יתרון - חזנות וקריאה בתורה

חושבים שאתם מתאימים?
סרקו את הברקוד
וענו על השאלון המצורף

או שלחו לנו מייל mmf@mmf.org.il

ממחנה
משותף
להחבר מהבסיס

נהר-דעה
בית המדרש לתורת
רבי נחמן מברסלב

למי שזקוק להתחדש ולהתקרב באמת

מחפשים הטובים למדהיזי

מחפשים
הטובים

שיעורי התבוננות ועבודת הלב לחודש אלול
על פי תורה ו' בליקוטי מוהר"ן "סוד כוונת אלול"

חמישי ד' אלול (28.08) / 20:30

הרב עמיר כץ

"בקיא ברצוא בקיא בשוב"

רביעי י' אלול (03.09) / 20:30

הרב גד ליאור

"תשובה על תשובה"

חמישי י"ח אלול (11.09) / 20:30

יובל לויטה

"אנא זמין למהווי"

חמישי כ"ה אלול (18.09) / 20:30

הרב בועז צחור

"להרבות בכבוד המקום"

עלות
תוכנית אלול
97 ₪
בלבד

המצטרפים מוזמנים לשיעורים הקבועים
ב"קהילת נהר דעה" עם הרב אליהו עטיה, הרב נתן
כהן, הרב עופר גיסין. ומפגשי נשים עם חמוטל רוח
ונעמי מרגלית- ללא תשלום נוסף.

המפגשים מתקיימים ב"זום" | כולל הקלטות ו מענה על שאלות בקבוצת הוואצאפ
הרשמה באתר נהר דעה | בוואצאפ 053-7228299

סדרה חדשה: על התשובה

ושרה את רינת העליה.
זועקת את צירי השבירה,
ויולדת את עולם התיקון.
צועקת את עומק הנפרדות,
ומחוללת את צהלת הייחוד.
לא רק טל תחיה היא לנפשות עד אין-קץ,
אלא היא היא החיים עצמם.
התשובה.

איור: אהרון טירן

עוד בעת שהעולם עלה במחשבה היא הייתה שם,
מכירה עד מוות בחסרונה של הבריאה.
מרגישה את כל מכאובי הצמצום,
גודל המרחק שבין אחד לשניים.
חיורון עולמות היש,
אל מול מרחבי האין.
שבר חוויית הנוכחות שאיננה,
שם הייתה רק ודאות פשוטה.
ותמורתה חיי ספק,
מחוזות האפשרות והבחירה.
לא טוב וטוב יותר נתונים על כפות המאזנים,
טוב ורע משמשים בערבוביה.
רע אמיתי בועט וחי,
טוען הוא עצמו לכתר.
בממלכת הצללים מתארגן בגלוי,
מרד מאורגן במלך חי וקיים.
והיא יודעת ושותקת,
ממתינה בשקט לבאות.
צופה את שכבר היה,
את שעתיד להיות.
לא לעולם חוסן,
ולא לנצח ירעו זרים באדמתו.
הלא בסוף הקרב,
עת מלך זקן וכסיל יושב על כסאו.
לפתע הכל מתפוגג ונעלם,
רק לרגע קטן.
אך לא ליותר מפתח כחוט השערה זקוקה היא,
לשבור את הלב עד כלות.
אימת הריקנות הנוראה,
והכרת האמת המצמיתה.
ואיתן גם הנוחם העדין,
ידיעת אין ייאוש.

אך רק רגליה ירדו עד שאול תחתית,
ראשה נשאר בשמי שמי רום.
צופה היא אל מרחבי אין קץ,
אל טוב אמיתי ונצחי.
מכירה את בוראה,
את מחולל הכל.
סותר על מנת לבנות,
שובר על מנת לתקן.
לא חזרה על הראשונות יש כאן,
כי אם שמים חדשים וארץ חדשה.

לא צופה מהצד היא,
נוכחת נפקדת במאורעות.
בוכה היא את כאב הירידה,

~ תורה נשית באווירה צפתית ~

תכניות שנתיות במדרשות 'תכלת' צפת

תחילת
הלימודים
י"א חשוון
ה'תשפ"ו
(2.11)

בראשות הרבנית
טובה אליהו

SVRA

בואי ללמוד תורה מתוך לב כתוח להעמיק בנימה בעבודת ה'
מתוך חיבור לכלל ולהתחדש בתורה שמחה המחוברת לגאולה

2

לימוד תורה בשילוב לימודים באקדמית צפת

- בחירה באחד החוגים: רב תחומי
במסלול פסיכולוגיה וחינוך מיוחד
או במערכות מידע B.Sc
- השתלבות במדרשה בימים א'-ג'
בשעות אחה"צ

למידע והרשמה לתכנית זו - טובי: 04-6924646
בין השעות 9:00 עד 14:00

1

פתיחת
התכנית
מותנית
במינוח
נרשמות

'תורה לשמה'

- מערכת שבועית מלאה
- מגורים סמוך לעיר העתיקה
- ארוחות צהריים חמות
- שבת מדרשה פעם בחודש וחצי

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

גוזרים וחוסכים

הקופונים המשתלמים ביותר

טאבלט bdk Tab 10

כולל כיסוי ומקלדת אוניברסלי לטאבלט

2GB RAM
4G 32GB

במקום 699 ₪
499 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מחשב נייד Blackview

Acebook 8
Intel N97
16GB RAM
512GB SSD
Windows 11

במקום 1,379 ₪
1,199 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מסך מחשב acer Acer 23.8"

24CL1Y AOpen
UM.QC1EE.
FHD IPS G03
5ms 120Hz

במקום 449 ₪
299 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מדפסת לייזר משולבת RICOH

הדפסה, צילום, סורק ופקס תמיכה בטונר עד 7,000 דפי הדפסה
Ricoh SP 330SFN

במקום 699 ₪
499 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

Diona R3 שעון ספורט חכם

סוללה עד 18 ימי שימוש, נתוני שינה, חמצן בדם, דופק ועוד

במקום 499 ₪
199 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

אלקטרה מיקסר עוצמתי מקצועי דיגיטלי אלקטרה

1300W
קערה בנפח 8 ליטר
במקום 699 ₪
599 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מגהץ קיטור טפאל Tefal

SV6116
הספק W 2200
משאבת מים 5.3 בר
במקום 499 ₪
399 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מאוור מגדל עם שלט Wi-Fi חייבור מגדל Homex

במקום 368 ₪
199 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

מאוורר עמוד 16" Gold Line

במקום 79 ₪
69 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

רובוט שואב אבק Roborock Saros 10

במקום 5,490 ₪
4,990 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

שואב אבק אלחוטי סמסונג Samsung

Jet 65
במקום 1,590 ₪
990 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

שואב אבק אלחוטי שוטף רטוב/יבש אלקטרה

Electra Flomo Lite
במקום 799 ₪
699 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

שואב אבק ציקלון אלקטרה

2200W
מסנן HEPA
במקום 379 ₪
349 ₪

יש להגיע עם גזיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד- 26.8.25

Haier
מקור האיר
4 דלתות
זכוכית לבנה
681 ליטר
במקום 8,290 ₪
7,990 ₪
HRF 825FW

אלקטרה
מקור אלקטרה
4 דלתות
זכוכית שחורה
EL6610GBL
במקום 4,990 ₪
3,950 ₪

SAMSUNG
מקור מקפיא
עליון סמסונג
420 ליטר
RT42CG6004WW
במקום 2,990 ₪
2,590 ₪

מקפיא 4 מגירות
4 תאים
במקום 899 ₪
579 ₪
NE-FZDF4W DF

Haier
מכונת כביסה
פתח חזית
1400 סל"ד
HW100-B14979
במקום 2,250 ₪
1,990 ₪

BOSCH
מכונת כביסה
פתח קדמי
9-1 ק"ג
בוס
9 ק"ג
1200 סל"ד
במקום 2,790 ₪
2,590 ₪
WAN2419EPL

BOSCH
מדיח כלים
12 מערכות
כלים
בוס
SMS2ITW04E
במקום 2,390 ₪
1,990 ₪

מקפיא 6 תאים
רחבים ועמוקים
NAK-216 NFW
במקום 999 ₪
888 ₪

BOSCH
תנור אפיה
בנוי בוש
כולל מסילה
טלסקופית
BF534EW0Q
במקום 2,390 ₪
1,990 ₪

SENSOR
תנור אפיה
בנוי
סנסור
במקום 799 ₪
555 ₪
SNCR6500BLK

SIEMENS
כיריים
קרמיות
4 מוקדי
בישול
60 ס"מ
תוצרת
גרמניה
ET61RBEB8E
במקום 1,190 ₪
990 ₪

SENSOR SNHG-7515X
כיריים גז 5 להבות נירוסטה
נכנס בחור
סטנדרטי
במקום 649 ₪
448 ₪

SENSOR
מזגן נייד
תפוקת קירור
12000BTU/h
קירור/חימום
כולל שלט
WIFI
במקום 1,190 ₪
990 ₪
FDPH35-3031ZPWR5

COLDER
מצנן האוויר
Colder Como
קומפקטי וחסכוני | לוח מקשים
דיגיטלי | מיכל מים 55 ליטר | מיכל
מים ניתק בקלות מגוף המצנן
במקום 990 ₪
890 ₪
מידות: 496.2X374.7X869.7

מזגן עילי
Wifi INV 12
תפוקת קירור
9,500BTU
תפוקת חימום
9,700BTU
במקום 999 ₪
799 ₪

מאוורר תקרה
סטאר 3
44"
שלט
3342

NINJA LUXE CAFE
מכונת קפה
אספרסו חצי
אוטומטית
במקום 2,690 ₪
2,490 ₪
ES601

DeLonghi
מכונת קפה
אספרסו
אוטומטית
ECAM12.121.B
Magnifica
במקום 1,990 ₪
1,790 ₪

אלקטרה
מכונת קפה חכמה
אוטומטית
עם מקציף
אלקטרה
במקום 1,490 ₪
877 ₪
1 ק"ג מארז
קפה קדם
כד נירוסטה
מתנה!

אלקטרה
מכונת קפה אספרסו קפסולות
מארז 100
קפה ג'ו
מתנה!
CM-C01
במקום 449 ₪
349 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

PAYNGO.CO.IL

*5018

בתוקף עד- 26.8.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התחייבות למחיר הזול ביותר כנגד כל הצעת מחיר רשמית על אותו הדגם ובאותם תנאים | התמונות להמחשה בלבד | לא כולל כפל קופונים | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | מותנה במסירת גזיר קופון

90 **הראי"ה**
קוק זצ"ל
שנה להסתלקותו

האורות יוצאים לאור

העתקת כתבים באין רואה, עבודת הגהה בבתי כנסת ריקים מאדם, והדפסה והפצה מתחת לרדאר > השמחה על הגילוי העצום שהתמזגה בפחד נורא על הכניסה לקודש הקודשים > רן שריד ובעז אופן, שניים מתוך החבורה שהייתה שותפה לסוד, מספרים על הדרך בה הופיעו לאור עולם כתבי היד האישיים של הרב קוק זצ"ל – שמונה קבצים, מהם נוצר החיבור המופלא 'חדריו'

בניה זית

הקרדיט על ההוצאה לאור של 'שמונה קבצים' הוא בכלל לא שלנו, אלא של הרב יצחק שילת שליט"א, מבקש בעז למתן את הדרמה. "הרבה לפני שידענו שיש אפשרות לראות את הקבצים, משפחת הרב פנתה אל הרב שילת, מראשי ישיבת מעלה אדומים, בבקשה שיוציא לאור את הקבצים כמות שהם, כמו מחשבתו של הרב קוק בעצמו להוציא את הכתבים: "כמו שהם... בלא עיבוד ושרק... לחם חם ביום הלחור", כמו שהוא כתב באגרת. ואכן, הרב שילת, שהוא תלמיד מובהק של הרצי"ה ואיש מקצוע משכמו ומעלה, עשה עבודה נפלאה והוציא לאור את המהדורה הראשונה של שמונת הקבצים".

אבל עוד לפני כן, כאשר העבודה על הקבצים הייתה בעיצומה, התחילו לזלוג החוצה צילומים של כתב היד, כמו העותק שהגיע לישיבת רמת גן. "בהתחלה לא ידענו שהרב שילת מוציא לאור מהדורה, וחשבנו לעשות את העבודה בעצמנו", ממשיך בעז לספר. "בהתחלה ערכנו מיון והדפסנו עשרים עותקים של ספר שהכיל רק את הפסקאות שעוד לא יצאו לאור אף פעם, ופזרנו אותם בכמה ישיבות במטרה לדחוף קדימה את ההוצאה לאור של הקבצים. בסופו של דבר שמענו על ההוצאה המתוכננת, ואחד החברים, מורדי הראל, נפגש עם הרב שילת. הסיכום היה שנחכה בסבלנות עד שתצא לאור המהדורה הרשמית על ידי הרב שילת".

החזרת לי את האור!

אמנם החבורה ברמת גן נמנעה מלהוציא לאור את כל שמונת הקבצים, אבל הם לא

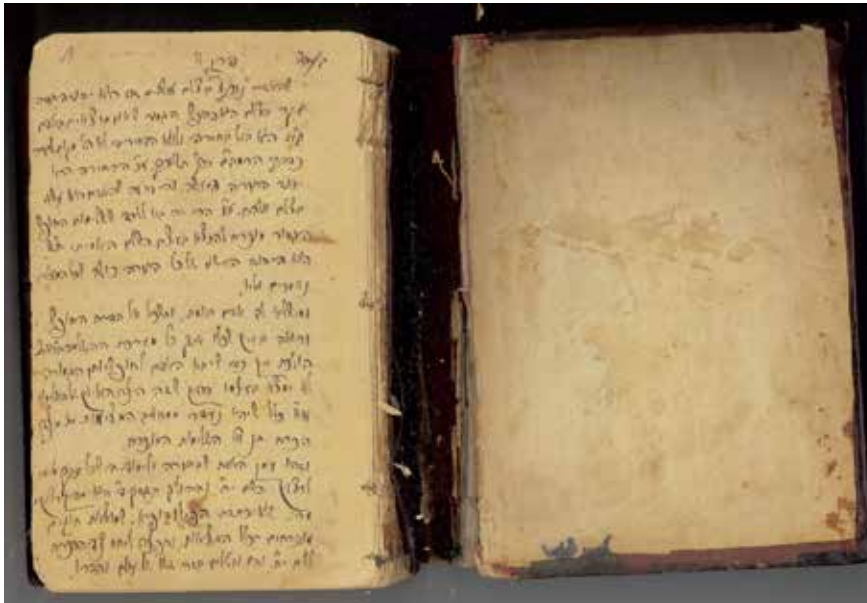
מה יש לנו ביד, והתחלנו לקרוא וללמוד יותר לעומק את הכתבים הללו שהיו עד אז בגדר אגדה – אלה היו 'שמונה קבצים'. מרן הראי"ה קוק זצ"ל כמעט לא כתב ספרים בצורה מסודרת. לעומת זאת, הוא כתב בכמות בלתי נתפסת, מחשבות מקוריות, רעיונות עשירים בכל חלקי התורה ושירי קודש, רחבים ומלאים באור נשמתי עליון, בצורה של פסקאות קצרות. פעמים רבות היה כותב באישון לילה, כאשר היה יכול להתפנות מתפקידיו הרבים כרב פוסק וכמנהיג ציבור, ולהתייחד עם קונו בלימוד ובתפילה. הכתיבה שלו הייתה פורצת מעמקי הנשמה, מתוך השראה אלוקית, והוא כתב בלהט וברציפות – וכפי שמעידים כתבי היד הרבים – ללא מחיקות בכלל.

במהלך חייו, כתב הרב את אותן פסקאות על גבי מחברות ופנקסים שהיו שמורים אצלו. מתוכם ליקטו וערכו תלמידיו הגדולים, בנו הרב צבי יהודה והרב הנזיר, את ספרי ה'אורות' המוכרים לציבור שנדפסו ופורסמו: אורות, אורות התשובה, אורות הקודש ועוד. בפתחה לספר 'אורות הקודש' מעיד הרב הנזיר שעריכת הספר נעשתה "משמונה קובצי כתבי יד קודשו ולוקטו הפרקים", כך שהיה ידוע במשך שנים ארוכות שקיימת עוד כמות גדולה של כתבי יד של הרב שעוד לא יצאו לאור, ואלה נשמרו בסודיות כדי שלא יופצו ברבים בלי עריכה וסידור – בתחילה בידי הרצי"ה, ולאחר פטירתו, בידי קרובי משפחה אחרים מיורשי הרב. איך קרה, אם כן, שבסופו של דבר הגיעו צילומי כתב היד אל החבורה הצעירה בישיבת רמת גן? "האמת היא, שעיקר

אף אחד לא הכין את החברה בישיבת רמת גן לדרמה שתתחולל באותו סדר צהריים חורפי לפני עשרים ושש שנה, בימי הבראשית של הישיבה. "ישבתי אז לעבוד על ספר חמוד שיכלול פתגמים מתורת הרב קוק", משחזר ר' רן שריד את ההפתעה הגדולה, "עברתי בקריאה עם האצבע, שורה אחרי שורה, על ספר הש"ס הלבן (כתבי הרב קוק שיצאו לאור במסגרת מוסד הרב קוק וכרוכים בכריכה לבנה. ב.ז.). כדי למצוא משפטים שיתאימו לספר 'תלחש לי סוד ההויה'.

"פתאום הגיע אחד החברים, שהיה בעל רוח קרביית ומעורה בחוגים המתאימים, וזרק לי על השולחן ערמה ענקית של דפים מצולמים – בום! 'רן שריד, אל תשאל שאלות!' הוא אמר לי. 'הבאתי לך משהו, תסתכל ותצלם מהר בשקט. אל תגיד מילה! ראיתי כתב יד, ומהר מאוד הבנתי שזה כתב יד של הרב קוק וברור שהתחלתי לשאול – מה, מי, מאיפה זה? אבל שוב הוא אמר לי: 'אל תדבר, תצלם!'"

מקרב החבורה המצומצמת שנחשפה לכתב היד, ר' בעז אופן היה נחשב לאיש הטכני, והוא נשלח לצלם את כתב היד: "אמנם הייתה חנות עם מכונת צילום קרוב לישיבה, ליד אוניברסיטת בר אילן, אבל כל כך פחדנו שמישהו יראה אותנו, אז נסעתי באופניים עד מרכז רמת גן לחנות שהייתה בכיכר אורדע כדי לצלם", תורם בעז מזכרונותיו לסיפור של רן. "צילמנו וצילמנו מאות דפים בכמה עותקים, כדי שיהיה לכל אחד מהחבורה עותק משלו. עברו כמה ימים טובים עד שנרגענו ועיכלנו

יכלו שלא לטעום ולהטעים ממתיקות התורה העמוקה של הרב קוק שהתגלתה לעיניהם בקבצים המרתקים.

"תוך כדי הסינון הראשוני שלנו של הקבצים, לראות איזה פסקאות אנחנו מכירים ואיזה לא, מהר מאוד שמתי לב שיש בקבצים האלה פסקאות של הרב קוק שבהן הוא מדבר על עצמו בגוף ראשון", נזכר רן שריד בהתרגשות. "לא ראינו עד אז שום דבר כזה, ובכלל לא ידענו שהוא קיים! כשראיתי עוד ועוד פסקאות כאלה, קלטתי שיש מספיק מהן כדי לערוך מהן ספר בפני עצמו. התחלנו לעבוד במהירות ותוך חודשיים, עם הרבה עבודה של כל הצוות – צביקי הירש עיצב ובעז ניקד את כל הפסקאות – שלחנו לדפוס את המהדורה הראשונה של 'חדריו', שהוא מעין יומן שהרב כותב על עולמו הפנימי האישי. חשבנו לקרוא לספר 'יומן הרב', אבל כשיונדב קפלון שמע על הספר, הוא טען שכל הקבצים הם בעצם יומן, ולכן בסוף הספר קיבל את השם 'חדריו'."

כיום הספר 'חדריו' הוא חלק אינטגרלי מכתבי הרב, אבל כשיצא לאור הוא היה בגדר חידוש עוצמתי: "מהרגע ש'חדריו' יצא מהדפוס, נתקפתי חרדה", מספר רן. "חודשיים כמעט לא יצאתי מהבית מרוב פחד, מי יודע מה יקרה לי. היו כל מיני שמועות שהרב טאו ועוד רבנים גדולים כעסו מאוד על זה שמוציאים החוצה פסקאות אישיות כאלה שבכוונה נשמרו בנסתר. למשל, אח שלי לקח כמה עותקים של חדריו כדי למכור במכירה בעלי. אחד מהרבנים החשובים שמלמד שם

מלגשת ולגעת בכתבים הנסתרים והפנימיים של הרב. גם לי לקח חודשיים להירגע, פחדתי מהרבנים כאן למטה ומההירשנים של הרב, וגם פחדתי מהרב קוק עצמו שלא יקפיד מלמעלה."

עם הזמן, מספר רן, הוא קצת נרגע, וכעבור כשנה קיבל מבחינתו אישור לחשיבות של 'חדריו': "שבת אחת הגיע לרמת גן ר' מוישה שפירא זצ"ל (אביו של הרב יהושע שפירא יבדל"א), והוא קידם את פני כשכל כולו מלא

ניגש לערמה, פתח עותק של הספר והתחיל לומר: 'אוי ואבוי! את הפסקה הזאת הרב צבי יהודה לא רצה שנוציא! הוא הפך עמוד ושוב: 'אויש! גם את זו לא! בסוף הוא אמר לאח שלי: 'טוב, תביא שני עותקים בבקשה...'"

"זאת הייתה התחושה אצל הרבה אנשים", מסביר רן בחיך. "גם אנחנו היינו קרועים בין הרצון לרוות את הצימאון בדברים העמוקים והנפלאים שהתגלו, לבין הפחד והאימה

101

את מוכנה לשינוי?

את כבר יודעת שהגיע הזמן לעשות שינוי בחיים שלך לחשב מסלול מחדש

הצעד הבא שלך הוא לימודי אחיות!

**הרשמי עכשיו למסלול הסבת אקדמאיות לאחיות
בבי"ס לאחיות ע"ש ססלר בבי"ח לניאדו**

השמה מידית בעבודה למתאימות

מלגות למתאימות

בשמחה הנלהבת שלו ואמר לי: 'רן, אני חייב להגיד לך ישר כוח גדול ותודה רבה! תודה שהוצאת את חדריו!!' אתה החזרת את האור המקורי של הרב קוק! כששאלתי מה הכוונה, הוא סיפר לי שהוא גדל בבית חסידי ולא הכיר את תורת הרב קוק בכלל. בגיל מבוגר יחסית הוא ראה בפעם הראשונה כרך של אורות הקודש, וכשהתחיל לקרוא בו הוא הרגיש אור אדיר שמאיר בו. מאז הוא למד את הספרים של הרב בכל הודמנות, אבל כששמע את רבני מרכז הרב שדיברו בשם הרב על כלליות וממלכתיות, הוא לא בא על סיפוקו. ר' משה אמר: 'שנים הייתה לי טרוניה, כי הרגשתי שזה לא האור שאני ראתי! זה לא הרב קוק בעצמו! עד שראיתי את 'חדריו'... הנה, החזירו לי את האור של הרב קוק!'

פרסום סודי ביותר

כצפוי, המהדורה הרשמית הראשונה של 'שמונה קבצים' שהוגבלה לאלף עותקים, אזלה בתוך ימים ספורים. "אני עצמי נסעתי למעלה אדומים וקניתי על המקום כמה עשרות עותקים שלקחתי איתי לרמת גן ולעוד שתי ישיבות", מספר בעז. "מה שהבאתי לרמת גן צייק צ'ק נגמר, כבר באותו ערב, ואז התחילה הבעיה האמיתית". למעלה משנתיים עברו מאז יצאה לאור המהדורה שאזלה, והדרך היחידה להשיג עותק של הספר הייתה בצילום פרטי ובכריכה זמנית של ספירלות: "אנשים התחילו לצלם לעצמם באופן עצמאי, והיה נראה שהמצב הפרטי-פרטי הזה עומד להתקבע", מסביר בעז למה החליט בסופו של דבר להוציא לאור את המהדורה השנייה. "באותה תקופה עבדתי בישיבה על ספר 'מפתחות הראייה', ואחרי שסיימנו אותו התחלנו להשיג את הלחץ של הציבור להשיג את הקבצים. חלק מאוד עיקרי של המפתחות הפנה אנשים לקבצים, אבל הם לא היו בנמצא. ראיתי כבר שמישהו התחיל לפרסם שהוא מקבל

המתבקשת - בלי ידיעת משפחת הרב ובהעדר השגחה צמודה של גדולי הרבנים... אבל הצורך בער בנו. הייתי מוכן אפילו לעזוב את הישיבה אם יהיה צורך, כדי שלא ידעו על זה. גם הרב יהושע שפירא לא ידע כלום עד שהספרים היו בדפוס, כשבשלב ההגהה רן שריד הצטרף אליי ועזר לי מאוד".

"צורת העבודה של בעז הייתה מדהימה!", מצטרף רן בפרגון נדיב. "בשיא הרצינות והשקט כמו פועל נאמן, הוא שם את הפחד בצד ועבד עבודה מקצועית ועניינית. כדי שיהיה שקט ישבנו הרבה בבית הכנסת 'דנינו' ובבתי מדרש אחרים שקטים בבני ברק הסמוכה. עברנו על כל מילה בשמונה קבצים, מההתחלה ועד הסוף, אלפי פסקאות. במשך קרוב לחצי שנה עבדנו רק על ההגהה הסופית!"

הזמנות והוא מצלם וכורך, והיה נראה לי שזאת לא דרך הפצה שמתאימה לכבודו של הרב. ובכן, קיבלנו החלטה ויצאנו לדרך, כשכבר היה לנו יותר קל אחרי התשתית שהניח הרב שילת. עבדנו קצת אחרת ונצמדנו יותר לכתב היד, ופחות תיקנו לשונית".

מי ידע על כך שאתם עובדים על מהדורה חדשה? "ממש אף אחד", מסביר בעז ברצינות, "אפילו בישיבה לא עבדתי על המהדורה הזאת, רק בשעות שלא היה אף אחד בבית המדרש, או שעבדתי בבית. חששנו מאוד שהעבודה תיתקע באמצע, שאולי ר' אברהם שפירא זצ"ל יתקשר לרב יעקב אריאל ויאמר לו 'מה החברה שלך עושים? תעצור אותם!' אחרי הכל, מדובר בחבורה צעירה שמתעסקת בעריכת קודשי קודשים לפי הבנתה - כמובן בזהירות

מדרשת עז לישראל בירושלים

ללמוד תנ"ך

בשביל הנשמה | בשביל התואר

תכנית ההוראה של מדרשת עז לישראל
בית מדרש שהוא בית

לימוד תנ"ך עמוק ומחיה באווירה חמה במדרשה
תכנית ייחודית בהוראת תנ"ך הכוללת היכרות עם כל ספרי התנ"ך

לימודי התנ"ך מתקיימים בימי רביעי במדרשה בירושלים
יום לימודים נוסף (לפי בחירת החוג) במכללת הרצוג בגוש עיןון (בשילוב למידה מרחוק)

רשימת החוגים הניתנים לשילוב עם לימודי המדרשה: חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות
מדעי הטבע | מתמטיקה | אזרחות | תושב"ע | מדעי המחשב | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | מחשבת ישראל

אפשרות להרחבת הסמכה ללא תשלום

תמח: 0559734483 | **לפרטים וקביעת ראיונות**
רעות לרר ראש המדרשה: 0508751947 | **ראיונות**
ozleisrael.co.il

שבלי רוח הוא לא ירוץ לשום מקום. כיום, כשהאומה ספוגה בחינוך הזה, עם ישראל חותר מכוח הרוח הזאת להתיישבות, לכיבוש ולהורשה שלימה של הארץ בידי עם ישראל. בשעה הקשה והאפלה שבה נושאי הציונות מתנתקים והרוח שלהם נעלמת, זאת שעתו הגדולה של הרב קוק.

"בגלל צורך הדור הקודם, הצד השני, הרב קוק של הרב הנזיר, נדחק לקרן זוית. כשהוצאנו את הכתבים, מורנו ורבונו הרב יעקב אריאל שלמד הרבה אצל הרב הנזיר, סיפר לנו על לילות שבאמצע הלילה הרב היה מוציא את הכינור ומנגן. הרב הנזיר הביא יותר את הצד של שירת הנשמה בתורת הרב, שחזר והופיע הרבה יותר עם הכתבים החדשים שהופיעו.

"אני מסכים עם בעז, כמו שהרב טאו אמר שיש השגחה פרטית מיוחדת על כתבי הרב קוק מתי כל קובץ צריך לצאת לאור לפי צורך השעה והדור. למרות שהוא ממש נחרד כשיצאו השמונה קבצים עוד במהדורה המצומצמת הראשונה, ובג' אלול עמד בבכייה על קברו של הרב וביקש מחילה על כך שהדברים התפרסמו – גם הוא בסופו של דבר אמר שהדברים יצאו בהשגחה פרטית.

"מה שאני לא מסכים עם בעז, זה באמירה שמהקבצים יוצאים עם תחושה שהרב הוא כמונו. תמיד כשאני לומד את תורת הרב, אני רואה דמות של צדיק עליון שהנשמה שלו לא באה מכאן. אמנם רואים שהוא מכיר את החולשות והבעיות שלנו ומבין את נטיות הנפש, אבל הוא חי אותן ממקום אחר לגמרי, שמוצף באור של הנשמה העליונה שלו. אמנם אני פותח את כל הספרים ולומד, אבל עדיין עם פחד ואימה שבאים מהבנה שיש כאן אוויר פסגות שאני לא חי בו".

איך עם פחד כזה בכל זאת העזתם להוציא לאור את הדברים?

"במהלך העבודה פנינו לעוד רבנים חשובים, והגענו גם לרב יעקב פילבר שליט"א, עונה רן בסיפור. "הוא אמר שאין לו כתבים חדשים לתת לנו, אבל הוא עודד אותנו ואמר לנו לא לחכות לאף אחד, גם לא לגדולים שיעשו. הוא אמר שהם כבר עייפים, ולכן מוטל עלינו הצעירים לעשות.

"גם הרב אריאל אמר לנו בתחילת הדרך

עד אז, לא נתן מענה למקומות האלה בנפש. קיבלנו מתנה כזאת משמים, שמותר לנו לדרבן על מה שמתחולל אצלנו בפנים בעולם הרגש. כמו שהרב קוק הגדול ידע לכתוב על עצמו את תחושותיו ואת הצימאון שלו, כך זה שייך גם אלינו. הייתה תנועה כפולה של צימאון מלמטה וגילוי של האורות האלה מלמעלה. אני חושב שאם הדברים האלה היו מפורסמים 20 שנה קודם, הם פשוט לא היו מקבלים את המקום הראוי להם, כי אנשים לא חיפשו ולא היו צריכים את התכנים האלה, וממילא לא היו כלים לקבל אותם".

"אני מסכים עם בעז, אבל לא לגמרי. בעיניי יש שני צדדים בתורת הרב קוק", מגדיר רן קצת אחרת את הדברים. "יש את הרב קוק שלימד הרב צבי יהודה, ויש את הרב קוק שלימד הרב הנזיר. הרב צבי יהודה היה מחנך שעמל להקים דור שלם. את כל מה שהרב קוק דיבר בעניינים הכלליים הוא תרגם אל הדור שהוביל התיישבות והקמת מדינה צבא וכלכלה. אגב, במלחמה האחרונה רואים בהחלט את הפירות המדהימים של התנועה החינוכית הזאת של הרב צבי יהודה. אומר לך יותר מזה – לדעתי, חלילה לא הייתה תקומה למדינת ישראל, לולי הרב קוק שהנחיל הרב צבי יהודה ותלמידיו לעם ישראל כולו. אומרים שהצבא צריך להיות סוס דוהר לניצחון, וברור

אחרי שהמהדורה הייתה מוכנה, מלאכת ההפצה נעשתה גם היא בסודיות: "מהחשש – שהתברר כמוגזם מאוד – שמשוה או מישוה יתפוצץ עלינו, שלחנו את נתי רום (כיום מוכר בתור עו"ד נתי רום מארגון 'חננו') עם רכב מלא ספרים לעבור בכל הישיבות", משחזר רן את השלב הבא. "הוא הגיע למשל לישיבת עתניאל בשעות הלילה, אחרי סדר ערב, והודיע שהוא מוכר שמונה קבצים. כשראה שאף אחד לא קונה, הוא רץ לרב ראם הכהן וסיפר לו מה קורה. הרב בא לבית המדרש, הסביר לתלמידים במשך רבע שעה מה המשמעות של שמונה קבצים, ואז נמכרו 80 עותקים במקום. כך עברנו בשקט ממקום למקום והפצנו את המהדורה החדשה, שבסופו של דבר התקבלה בכרכה כמעט בכל הישיבות".

כיוון שהמהדורה הופיעה ללא הסכמה מראש של משפחת הרב, הייתה בעיה מה לעשות עם הכסף שהצטבר כתשלום על הספרים. "דרשנו מחיר מלא על הספרים, כדי שלא יהיה מצב שבעלי הזכויות יפסידו בגלל ההוצאה שלנו", מבהיר בעז, "ואחרי שהמהדורה אזלה רצינו להעביר להם את הכסף שהצטבר".

"העיקרון המנחה היה שאנחנו עובדים נקי, ושום דבר מהכסף לא הולך אלינו", מסביר רן וממשיך לפרגן לבעז. "כחלק מהזהירות בכתבי הרב, העבודה הייתה לגמרי לשם שמים. תבין שהצטבר סכום כסף רב במזומן, שבעז החביא בבית שלו במכונת הכביסה... כשהכסף עמד זמן רב ללא תובעים, פנה בעז לבית הדין של הרב קרליץ כדי שיעבירו אותו במלואו לבעלי הזכויות. הדיינים ביקשו עותק של הספר, קראו קצת והתפעלו מהכתבים, וכשהבינו מה התביעה התחילו ממש לצחוק והתפעלו עוד יותר! בדרך כלל בבית הדין אנשים דורשים לקבל כסף, וכאן כל אחד רוצה לתת. הייתה שם שמחה וששון, והם התפעלו מהצדקות של הרב שבזכותו יש דיון כזה מיוחד".

צימאון מלמטה, אורות מלמעלה

אחרי כל הסיפור המרתק של הדפסת השמונה קבצים, חדריו ושאר הכתבים שעוד הוצאתם לאור בהמשך, השאלה העיקרית שעולה כלפיהם היא: האם אתם רואים שמשוה באמת השתנה בעקבות הפרסום של הכתבים, בלימוד הישיבתי של כתבי הרב קוק או בהשפעה של תורתו על עם ישראל? "ללא ספק, הגילוי של הקבצים וההוצאה לאור של 'חדריו' הגיעו בזמן מתאים, כמו מים קרים לנפש עייפה", אומר בעז. "באותן שנים נולד בציבור צימאון מאוד גדול בציבור להתחדשות בתורה, שתהיה יותר נוגעת לנפש האדם הפרטי ולא רק מאירה את האידיאלים הגדולים. על בסיס הצימאון הזה קמה הישיבה ברמת גן שהביאה את הצד החסידי, שהתחיל אז להופיע בעוד מקומות במקביל. הלימוד של כתבי הרב קוק הקלאסיים, כמו שהכרנו

שכדי לפרסם דברים כאלה צריכים שיקול דעת של גדולי הדור, וצריך להוסיב יחד את ר' אברום והרב טאו ביחד כדי להכריע בזה. אבל בסוף הוא אמר שדרכו של עולם היא, שאם הגדולים לא יכולים – הצעירים רצים קדימה, אז הוא לא יאמר נגד זה שום דבר. עם ברכת הדרך הזאת של רבותינו היה לנו כוח לפעול ולתת לעם ישראל את האורות של הרב קוק שאנחנו כל כך זקוקים להם.”

”בסופו של דבר”, מוסיף בעז זווית נוספת, ”לאורך כל העבודה על כתבי הרב הייתי מלא בתחושת הכרת הטוב לרב קוק זצ”ל על האור שהוא הוריד לעולם ולתורתו שהחיו אותי. הרגשתי שהכרת הטוב הזו מחייבת אותי לעסוק במפעל הזה שנקרה לידי.”

אורות האמון

שינוי נוסף שהתברר אחרי פרסום הקבצים, הבשיל אצל בעז עם כתיבת הספר של המפתחות לכתבי הראי”ה: ”הייתה לנו הפתעה גדולה לגלות שאחד הערכים הבולטים ביותר בכתבי הרב היה ערך ”הצדיק”. מעבר לחידוש של הפסקאות האישיות בשמונה קבצים, התחדש שבאופן מובהק הנושא של עבודת ה' של הצדיק שהיה ידוע כקיים בשוליים של תורת הרב, הוא בעצם ממש במרכז. כבר הרב צבי יהודה זיהה שיש כאן נושא כשלעצמו בכתבי הרב, ואנחנו יודעים את זה בגלל כתב יד שלו שהגיע אלינו ובו הוא התחיל לקבץ את הפסקאות שעוסקות בנושא.

”אנסה להסביר את העניין על רגל אחת. אם ידוע שבחב”ד עבודת ה' מיוסדת על עבודת הבינוני שמצוי במלחמה מתמדת, ובברסלב יש עבודת ה' למי שנמצא במצב של רשע ונזקק ללקט נקודות טובות, אז הרב קוק מדבר על עבודה של צדיק. אין הכוונה שיש רק אדמו”ר צדיק אחד וכל השאר מתקשרים אליו, אלא הכוונה היא לכך שאדם מלא אמון בעצמו ובכוחותיו, שהם טובים ומכוונים באופן טבעי לטוב. אולי היה צריך ללקט ספר שייקרא 'אורות הצדיק',

או יותר מדויק 'אורות האמון'.”
אולי כמו שעשה צביקי הירש בספר 'יש לך כנפי רוח'?

”כן, נכון. צביקי באמת ליקט פסקאות בנושא הזה וערך מהן ספר בפני עצמו. זאת אמירה שעבודת ה' היא מתוך אמון, שהאדם בטבעו הוא טוב ושייך אל הצדיקות הפנימית שבו. האדם צריך לחתור לחיבור בין הקטבים של הנפש, ולא רק להילחם כל הזמן. כמו שהרב הנזיר הדגיש את השיטה של חיבור החול והקודש, כך צריך להדגיש עוד ציר שמשלים את עבודת ה' של ארץ ישראל. זאת עבודת ה' מתוך חיבור והרמוניה שמרוממת את כל המציאות.

”לפני ההוצאה של הקבצים, היו גלויים כמה צירים בתורת הרב – הציר הפילוסופי, הציר הלאומי ועוד.

כעת, נוסף ציר חדש לבניין, והוא הציר של עבודת ה' של הצדיק. אחר כך הדברים באים לידי ביטוי בהתפתחות של לימוד חסידות וניגונים, שמעוררים את החלק המאיר של הנשמה.”

”על מה שבעז אומר, כתוב הפסוק: 'החלש יאמר גיבור אני'”, מוסיף רן עוד הסבר. ”למרות שעל פניו אנחנו דור חלש, הרב קוק מלמד אותנו שבפנימיות אנחנו דור מאוד גדול ומאוד צדיק בפנימיות. הדבר נכון ככלל על הדור וגם על כל אדם פרטי שחי בדור הזה. לא להתייחס אל עצמנו כחלשים, אלא אדרבה ללכת על ההגדרה של הטוב עד הסוף בצורה מוחלטת, ומתוך האור הנשמתי לפעול דברים טובים ולשפר וכך להביא גאולה לעולם.” ■

ללמוד בבית המדרש ולקבל תואר שני

נפתחת ההרשמה לזאת התקופה (אחזור ה')

התוכנית בהובלת הרב ד"ר נעם סמט, הרב מנחם שחור וד"ר גלעד לנדאו

ימי שלישי אחה"צ בקמפוס היכל שלמה

שנת לימודים אחת בקמפוס, בין השעות 15:30 - 21:30

מלגות שכ"ל לזכאים

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

"הלוואי וכל הדתיים יהיו כמוך"

איתי אסמן

האדם, יש דתיים שחושבים שהדרך לתקן את הרושם הזה הוא למצוא חן בעיני החילונים, להכניס אלמנטים פמיניסטיים ליהדות, לטשטש את ההבדל בין ישראל לעמים, לעשות פשרה בהלכה ועוד. כך, הם חושבים שהשמאל יאהב אותם (ויתקרב לתורה), אבל יש לו עוד ועוד דרישות, והדתי מנסה למצוא חן בעיניו שוב ושוב, וכל פעם מתאכזב שהוא לא עושה "קידוש השם". בשלב מסוים אותו דתי גם הולך לחרדים וצועק עליהם שהם עושים "חילול השם", כי השמאל והחילונים לא אוהב אותם, והשמאל, מבחינתם, זה המדד למוסריות והדרך ארץ מה ה' רוצה.

וכך נכנסים למעגל אכזבה סיופי עם ריזוי אינסופי. אנשים מרגישים שהם חייבים ללכת לכיכר החטופים, ומחאות קפלן, להוכיח שהם לא שונאים את החטופים אלא מתפללים עליהם כל הזמן, עושים תפילות בלי מחיצה בכיכר ועוד. הבעיה שזה אף פעם לא מספיק וכל פעם צץ נושא חדש ועדכני.

הדרך לדעתי להתמודד עם זה, היא ללמוד מהתורה מה טוב ומה רע, ועל פי זה לעצב את עולם הערכים. ואת המידות והדרך

מה נקרא קידוש השם?

ארץ ללמוד מגדולי ישראל, מסיפורי צדיקים גדולים. אך לא להיות מושפע מ"מה אחרים חושבים עליי" ולא לחשוב בטעות שאם אני מקבל מחמאות אז עשיתי קידוש השם, או אם לא אוהבים אותי אז עשיתי חילול השם. לפעמים יש אנשים שלא אוהבים תורה, והם לא יאהבו אותך לא משנה מה תעשה, לכן אתה תהיה אתה, ואת תהיי את. ואת התוכחות תקבלו מאנשי תורה ולא מאנשים שלא למדו תורה. אם נעשה קירוב לשם שמיים, ולא כדי שיאהבו אותנו, אז לא נפחד שיגידו לנו "לא" אם נציע למישהו להניח תפילין, כי אני לא הסיפור כאן, אלא ההטבה שלי לאחר. בדורנו, לדתיים דרוש הרבה מאוד אומץ, אומץ להיות מי שהם בלי להתנצל ובלי רגשות אשמה, בלי לנסות כל הזמן לרצות חילונים ולקרוא לזה "קידוש השם". להיות עבד ה', לבדו חופשי, חופשי בארצנו.

(למעוניינים לקבל את הטור שלי בקבוצת וואטסאפ שקטה ועוד מאמרים נוספים, אפשר לשלוח לי הודעה לדוא"ל).

asmanitai@gmail.com

סוגיית הקירוב לתורה חשובה מאוד מאוד, בעיקר בדורנו, דור התחייה הלאומית ותחיית הקודש.

לאור חשיבותו, העיסוק בקירוב צריך לבוא ממקום מאוד נקי, מהרצון שהיהודי יתקרב לתורה ולה' יתברך, שיזכה לעולם הבא וגם יהיה לו טוב בעולם הזה. יש אזהרה חשובה מאוד לכל מי שעוסק בתחום, שכדאי לשים לב אליה, ובגלל שכיחותה יש להדגיש אותה.

קירוב אין כוונתו שחילוני נותן לי אישור על המעשים שלי ואומר לי "הלוואי וכל הדתיים יהיו כמוך". פעם אמרתי לקצין חילוני "הלוואי וכל החילונים יהיו כמוך" - הוא התחיל לצחק. שאלתי אותו "איך הרגשתי?" והוא אמר שזה היה מוזר, מצד אחד הוא הרגיש שזו מחמאה, ומצד שני יש בזה קביעה סמויה שכל החילונים רעים. אמרתי לו שזו בדיוק הכוונה של מי שאומר "הלוואי וכל הדתיים יהיו כמוך". יש דתיים שממש התמכרו לצורך לקבל אישור מחילונים, הם כמהים למחמאות מהם ובטוחים שהם עושים "קידוש השם" ברגע שחילוני מחמיא להם.

אתן לכם אינדיקציה איך נראה קידוש השם - אם החילוני רוצה ללכת בדרך ה' בעקבותיכם ומתחיל לשמור תורה ומצוות בגללכם, אז זה קידוש השם. אבל אם הוא רק נותן לכם שיפוט שהתנהגתם יפה בדיוק כמו שהוא ציפה מכם, וזה מרגש אתכם - זהו לא קידוש השם אלא עבדות מנטלית שיש להשתחרר ממנה.

הרב קוק זצ"ל כותב במידות הראייה: "כל מה שהשלמות הפנימית יותר חסרה כן הטבע מחפש להשתלם לצד חוץ. רק במעמד שפלות הנפש יתעורר חשק להתהדר לפני אחרים, בין במה שיש בו בין במה שאין בו. ועל כן חייב האדם להגדיל את רושם השלמות הפנימית, ודבריו ביחוסו להכרת עצמו לאחרים יהיו תמיד במשקל הראוי." לפעמים הצורך באישור מבחוץ נובע מתוך ביטחון עצמי נמוך בצד הנפשי או בצד הרוחני.

בשנים האחרונות הדת עברה התקפה מאוד גדולה, דבר שבא לידי ביטוי בקמפיין "ההדתה", לכן לצערנו חילונים שמושפעים מהתקשורת חושבים שהיהדות פרימיטיבית, פאשיסטית, גזענית, מדירה נשים ומדכאת את

להצטרפות לקבוצת וואטסאפ

של טיפ יומי לקירוב

נא לשלוח הודעה ל-052-566-5005

גם אתם יכולים להפיץ תורה!

להצטרפות לצעירי ראש יהודי

054-839-3457

מכירים בעלות תשובה או בדרך? הפנו אותן

למדרשת שושנת אביב בתל אביב.

יעל 053-367-3434

דרוש/ת
מנהל/ת

לארגון 'צעירי ראש יהודי'

22+ • נסיון הנהגה ויוזמה • ראש גדול
הצבה ועמידה ביעדים • היקף משרה 70%-100%

בואו! להוביל את מהפכת התשובה!

לפרטים והגשת מועמדות:

054-8393457

קו"ח במייל:

hinenyry@gmail.com

לקראת הוצאת
מהדורה נוספת לספר
"אורות התשובה"

דרושה
תרומה /
הנצחה /
הקדשה

לפרטים:

052-5665005 רחלי

10 ספרי קומיקס ילדים ב-485 ₪
"הגיע הזמן"

כולל משלוח עד הבית

להזמנות: www.rosby.org

052-5665005 | 02-6791122

עולים
להר הזיתים
כמיטב המסורת של 'קרן אביה'

90 שנה לעלייתו למרומים של מרן הראי"ה קוק זצ"ל

כשהנשמה מצאירה

שבת של אמונה
מול מקום המקדש

עם הרב יוסף שלמה ורחל ויצן
הוריו של גיבור ישראל
ישראל עמיחי הכהן ויצן הי"ד

עם מוטי יעל וידר
הוריו של גיבור ישראל
אלישיב איתן וידר הי"ד

יום שישי - סיורים | שיחות | ארוחת צהריים קלה | תפילות בסגנון קרליבך | עונג שבת
שבת - תפילות חגיגיות | פאנל עם רבנים, לוחמים, פצועי צה"ל ומשפחות שכולות
ומשפחות חטופים | שיחות | סעודות ניד המלך מוצ"ש - הבדלה מוזיקאלית

הרב אברהם זרביב
דיין בבית הדין הרבני בת"א
לוחם בסירת גבעתי

הרב יוסף ש. ויצן
רב היישוב פסגות
אביו של סמ"ר עמיחי ויצן הי"ד,
חבר כיתת הכוננות בנרם שלום

הרב יהושע שכירא
ראש ישיבת ההסדר רמת גן

ישראל כרם
הזמר החסידי, שיביא סיפורים
בלעדיים מחצרות האדמו"רים

אלידה בר שאול
חוקר, מורה דרך
ואיש ידיעת הארץ

דיצה אור
אימו של אבינתן אור הי"ו
שחטוף בעזה

אירוח שישי-שבת חוויתי
פרשת
כי תבוא

י"ט-כ'
אלול

תשכ"ה
(12-13 לספ"ט)

במלון
שבע הקשתות
על הר הזיתים
מול מקום המקדש

קרן אביה

לע"נ אביה יהושע ז"ל גולדברג

חז"ת: חבורה | כן צמח אביא יקום!

הסעות בהרשמה מראש | מס' חדרים מוגבל | פנסיון מלא | עבודה עברית - צוות שומר שבת

להזמנות: ריבקי - 050-9287878 | rivkisb@gmail.com

מי מממן את החופשה? יובל לוינגר

המשפחתי יקר עבורנו אף הוא, ולכן חשוב לנו להשקיע.

האפשרות האחת היא שכל אחד מבני המשפחה משלם עבור החופשה. הקושי שעלול להיווצר הוא שלא תהיה הסכמה על עלויות החופשה, קמפינג או מלון וכדו'. יתכן ויהיו בני משפחה שיימנעו מלהגיע בגלל הנטל הכלכלי. כדי לפתור בעיה זאת, יש הורים שמזמינים את המשפחה על חשבונם. במקרה כזה אמנם נוח יותר לכולם להשתתף, אך ההורים יכולים לקרוס תחת המחר הגבוה כאשר הם נדרשים לשלם עבור כולם...

כמו כן, יתכן וחוסר הנעימות של 'המזמין' גורם לו שלא להביע את הקושי שיש לו בהוצאה הכלכלית.

אני מבקש לעורר למחשבה מורכבת נוספת שעלולה להיווצר כאשר ההורים משלמים על החופשה.

כאשר אנו משלמים על ערכים שאנו מאמינים בהם, אנו מחוברים אליהם יותר. מעבר לכך, עצם פעולת התשלום היא חלק מיצירת החיבור. כך למשל, אברהם אבינו ודוד המלך התעקשו לשלם ולא לקבל בחינם.

כאשר מגיע אלי אדם לטיפול, אני מרגיש בדרך כלל את ההבדל בין אדם שמשלם וחשוב לו להגיע גם ממרחק רב, לעומת אדם שאחר שקיבל את המימון לטיפול בדרך זו או אחרת. 'חצי מהטיפול כבר עברת בעצמך בדרך שעשית עד כה וברצון שלך להשקיע בטיפול', אני אומר למטופלים בהערכה רבה.

לפני מספר שבועות פגשתי אישה שמשתכרת בשכר נמוך, והיא סיפרה בהתרגשות על החופשה עם המשפחה המורחבת במשך שבוע שלם. 'האם זה לא עלה כסף רב?' 'שאלתי. והיא ענתה מיד בגאווה: 'כל השנה אנחנו חוסכים בשביל החופשה

רגע לפני סיום החופש הגדול, כאשר חלק מאיתנו עדיין נופשים וחלק כבר אחרי, זו הזדמנות לגעת בשאלה קצת פחות מדוברת – מי מממן את החופשה של המשפחה המורחבת?

בעבר עסקנו ביחסי הורים ילדים ומריבות בין הילדים בזמן החופשה, אך הפעם ניגע בקושי שלא קשור לילדים (לפחות לא באופן ישיר הנראה לעין...) – מי ראוי שישלם עבור הוצאות החופשה.

כידוע, חופשות הן דבר יקר, ואפילו יקר מאוד. משפחה ברוכת ילדים שחשוב לה להשקיע ולשמור על הקשר המשפחתי, רוצה להיפגש במסגרת כזו או אחרת לחופשה משפחתית. ואז נשאלת (או לא נשאלת) השאלה 'עד כמה להשקיע בחופשה ומי יהיה אחראי לממן אותה'. השאלה מרחפת באוויר.

הנטייה שלנו פעמים רבות היא שלא לדבר גלויות על המורכבות הכספית, על אף שלא ספק כסף הוא מניע משמעותי בהחלטות רבות שאנו מקבלים בחיים.

כאשר הנושא הכספי (הפחות מדובר) מצטרף למורכבויות משפחתיות נוספות (כן, זה קורה במשפחות הכי טובות...), ניתן להרגיש זאת גם במהלך החופשה.

לשם כך עלינו לאפשר שיח כנה בנושא הכספי, ולמרבית הפלא נגלה כי לא רק שזה לא יכבד, אלא יהווה פתח לשיח עמוק יותר על דברים שנמנענו לדבר עליהם בעבר.

כדרכנו, לא נציע פתרונות אלא נציג את המורכבות וכל אחד יבחן מה הדבר המדויק יותר עבורו ועבור משפחתו.

כל אדם הוא אחר, כל משפחה מתמודדת עם מורכבות אחרת, ולכן המענה אינו שווה.

כפי שציינו החופשה היא דבר יקר, אך הערך

הזאת, כולם מחכים ומגיעים לחופשה. אפילו אלו שהיו בצבא הצליחו להשתחרר. התרגשתי. ידעתי שמדובר במשפחה פשוטה בלי הרבה אמצעים, אך ברור היה להם שהם ישיקעו כדי להיות יחד עם המשפחה.

בחינוך הילדים, אנו נוטים לחשוב כי אם ניתן לילדים הרבה כסף הם יעריכו אותנו יותר, אך לעתים דווקא כשאנו אומרים לילדים 'לא עכשיו' או מסרבים לתת, הילד מבין את הערך של הדברים שהוא אכן מקבל.

פעם שיתפתי חבר כי אני משתדל לחסוך עבור ילדי כדי שיתדרו בעתיד. הוא הקשיב, אך שאל בסוף: 'אתה לא סומך עליהם שהם יסתדרו? אתה לא מאמין בהם? מדוע אתה צריך להקריב מעבר לכוחותיך עבורם?'

הייתה אמת בדבריו. הבנתי שדווקא מתוך ההערכה שיש לי לילדי והאמונה שיש להם את המסוגלות להצליח, עלי לאפשר להם להתמודד ולהסתדר.

מדי פעם אני משתף את ילדי בדילמה שלי אם לתת יותר או פחות. כך הם גם מבינים את הרצון שלי לתת וגם יודעים להעריך את מה שהם מקבלים. אם נלמד להכיל את המורכבות, להעלות את הדילמות ולקבל החלטה משותפת, נוכל להגיע גם לחופשה רגועים ומחוברים יותר.

כמובן, יש עוד הרבה התמודדויות אחרות בחופשה המשפחתית, אבל על כך בפעם אחרת...

הכותב הוא פסיכותרפיסט

למבוגרים ונוער ומייסד התכנית 'חינוך פשוט'

השיטה שפותחת את הנפש: איך דמיון נובע מחזיר אנשים לחיים

האבן שחסמה את הרגשות החשוכים, האדמה שעוטפת את הצעיר שקפץ מהכותל, הקרח שחסם את ההיריון אבל הצליח להישבר. באמצעות שיח עם הדימויים שמייצגים את חלקי הנפש, מאפשר הדמיון הנובע להביא לריפוי.

באמצעות דימויים, את הקונפליקטים הפנימיים וגם את הפתרונות המדויקים שעולים מתוכם.

בקורסים של מכון דמיון נובע לומדים מטפלים, אנשי חינוך, יועצים, רבנים, ואנשים שרוצים כלי משמעותי לצמח בצמחם. הקורסים מתקיימים גם במרכז וגם בצפון, במפגשים פרונטליים ובזום. בתום שנת לימודי הבסיס וקבלת תעודת הסיום, יכולים המתאמים להמשיך להכשרת מנחים בשנה השנייה, לאחר שלב הסטאז' יקבלו תעודה כמנחים בשיטה והוצטרף לקהילת המנחים של המכון.

בנפש פנימה נמצאות כל התשובות לשאלות ולמצבים בחיים. בתוך כל כאב יש קול שמבקש שיקשיבו לו. שיטת 'דמיון נובע' מלמדת אותך להקשיב לקול הזה, לגלות את הכוחות החבויים, ולפתוח פתח לשינוי אמיתי.

כדי לגלות עוד על לימודי ההכשרה בשיטת 'דמיון נובע', חפשו אותנו בגוגל – כתבו 'דמיון נובע', dimyionovea.com. היכנסו ל: 02-5099660.

הייתה מלאת אמונה ואהבה. "הבנתי שאני לא רוצה את החיים האלה שאין בהם אדמה", מספר נוריאל. "זה היה תהליך מטלטל, מרגש, ויצר בי תחושה של חידוש אמיתי. הרגשתי שמצאתי מציאה שאליך איתה עוד להכיר לכל מי שרוצה בכך את שיטת דמיון נובע".

אפרת לא הצליחה להרות שנתיים לאחר נישואיה. "אלו היו חודשים מאוד כואבים", מספרת אסתר מידד, מנחה בשיטה. "בתהליך הדמיון התגלה באמצעות דימוי של קרח כי יש לה פחד נוראי מהלידה. חלק בנפשה רצה מהרות, וחלק אחר פחד עד מוות. הגילוי הזה היה מפתיע, ובעקבותיו עלה גם פתרון לפחד. לאחרונה ילדה אפרת את בנה השני".

דמיון נובע היא שיטה עמוקה אך פשוטה ליישום, שנוסדה על ידי ד"ר עמית קדם לפני 25 שנה, ומאז נטמעה בעבודתם של מאות מטפלים ושינתה את חייהם של אלפי אנשים. בשיטה האדם פוגש את חלקי נפשו

באה האבן ומנתקת את הרגש, ניתוק שהוא חווה שוב ושוב ביוסיום. בתהליכי הדמיון הבאים עלו דימויים של חיות שייצגו רגשות, וכן אט אט חזר ישראל להרגיש, כשידמוי של בלי להקצין עם אף אחד מהם. מפגישה לפגישה סיפר ישראל על עוד רגש ועוד רגש שנפתח בלב".

נוריאל עצמו הפך לאחר ממפתחי השיטה לאחר משבר גדול שחווה בשנות העשרים. "לפני חוץ הכל היה נראה תקין, אבל בפנים רציתי פשוט להיעלם. הרגשתי מותש ומובס לאחר מסע של חיפוש רווחי. ירדתי לכותל, כשליבי צועק – 'אלוקים, גמרת יאתך! אני לא רוצה את החיים האלו!'"

באותם ימים התחיל לתרגל דמיון נובע. ליד הכותל עצם את עיניו והקשיב לקולות שבתוכו. כשהחליף תפקיד עם הדמות שמאחורי הקולות, קפץ בדמיונו משפת הכותל מטה – ובמקום להתרסק הייתה לו אדמה רכה ועוטפת. האדמה, לעומת הדמות,

עם זה, וכך הגיע לדמיון נובע. "בדמיון נובע אדם יכול לצלול פנימה ולדבר עם חלקי הנפש באופן שטוקף את השכל", מספר נוריאל אחר, ממפתחי השיטה. "אם נשאל את האדם ישירות מה עובר עליו, הוא לא תמיד יידע מה לומר. השכל מגן עליו במנגנוני הגנה, אבל הדמיון מאפשר לנו לגלות את מנגנוני השכל הפנימיים ולדלות תשובות מתוכנו".

בתהליך של ישראל עלה דימוי של אבן בחזה. המנחה שלו בתהליך, נוריאל אחר, ביקש ממנו להפוך להיות האבן, הרי בדמיון אפשר הכל. כשהפך להיות האבן הרגיש כאב חזק, ומתוך הכאב עלה חושך שעטף את הכל.

"לאחר התהליך בדמיון, אנו מתקדמים לעיבוד", מסביר נוריאל אחר. "בעיבוד אנו מבינים מה

מייצגים הדימויים בנפש. אטאט התברר שתפקידה של האבן להגן על ישראל על ידי שהיא חוסמת את רגשותיו לחלוטין. כדי לא לפגוש את הרגשות הקשים של החושך,

יש רגעים בהם עומד אדם מול חייו ומרגיש שהוא לא יכול להמשיך כך יותר. זה קרה לישראל שחזר מהמלחמה, זה קרה לאפרת שלא הצליחה להיכנס להיריון, זה קרה לנוריאל שליבי צעק בקרבו שאי התחזה עם אלוקים הוא גמר. למעשה זה קרה לכל אחד במהלך חייו, אם הוא מוכן רגע לעצור ולהקשיב לצעקה הפנימית בתוכו. ומי שמקשיב ורוצה לקבל תשובות מדויקות ונכונות הנובעות מתוכו – הדמיון הנובע יכול להיות עבורו מענה משנה חיים.

ישראל הוא קצין קריבי שלחם בכל הגזרות מאז 7.10, איבד לחמים בהיתקלויות וחילץ פצועים במצבים קשים. כשחזר הביתה נוכח שאינו מרגיש כלום. ילדיו ואשתו לא ריגשו אותו. הוא לא הסכים להשלים

ישראל הוא קצין קריבי שלחם בכל הגזרות מאז 7.10, איבד לחמים בהיתקלויות וחילץ פצועים במצבים קשים. כשחזר הביתה נוכח שאינו מרגיש כלום. ילדיו ואשתו לא ריגשו אותו. הוא לא הסכים להשלים

תואר שני במכללה ירושלים

מובילים במספר הסטודנטים
מבין כלל המכללות בארץ!

תעודות נלוות לתואר:

גישור/הוראה מתקנת/תזונה נכונה ועוד

1+1

93% מסיימים את התואר השני
מיד בסיום תקופת הלימודים

למידה היברידית
(רוב המפגשים בזום)

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

שנה אחת! < יום בשבוע

החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

ניהול וארגון
מערכות חינוך

עיצוב זהות וסימולציות בניהול
+ תעודה בהוראה מתקנת

הוראת תושב"ע
ומחשבת ישראל

לנשים - ביבוליותרפיה

+ תעודה בכלי גישור

גברים - מנהיגות רבנית

+ תעודה רבני קהילות

הוראת
מתמטיקה/מדעים

דגשים טכנולוגיים - מעשיים
גישות מתקדמות

ייעוץ חינוכי

ייעוץ בית ספרי / פרטי / קהילתי

+ תעודה הדרכת הורים טיפולית

*לימודים עד פסח תשפ"ג

לפרטים על התואר השני:

02-6750715/736

rishumsheni@michlalah.edu

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

שדכנות המונים - תשלום זו לא מילה גסה

הרב יצחק נריה,

יו"ר ארגון באים בטוב וראש ישיבת תורה בציון

בימים אלו העיתונות המגזרית הוצפה בפרסומי קמפיין ענק שקורא לתגמול את החברים שהביאו זוג מאושר לעמוד תחת החופה. מאז עלו המודעות, אנו מקבלים אינסוף פניות מאנשים ששואלים אם "באים בטוב" הם אלו שעומדים מאחורי הקמפיין הזה. אז חשוב להבהיר: התשובה היא לא. הסגנון בפרסומים האלה איננו הסגנון שלנו - אנחנו משתדלים תמיד "לבוא בטוב" ולהתנסח בצורה מאופקת יותר.

אבל כשמדובר במהות - אנחנו שותפים לרעיון במאה אחוז. הציבור שלנו רגיל לצפות שדברים יעשו לשם שמים. זו ציפייה יפה ונכונה, אבל בפועל היא לא תמיד עובדת. הסיבה ברורה: לעשות שידוך זו עבודה לא פשוטה. מי שהיה מעורב בשידוך יודע שזה אומר לבלות שעות ארוכות בטלפון, לחפש התאמות, לשוחח, לשאול שאלות, להסביר, לזקק את המידע, להציע שוב ושוב, לטעות, לחזור, לבדוק מחדש - ובעיקר לא לוותר. כשעושים את כל זה רק מתוך רצון טוב וללא תגמול כלשהו, המוטיבציה נחלשת.

כולנו יודעים שמורים, רבנים ואנשי חינוך פועלים מתוך תחושת שליחות, אבל יחד עם זאת - הם מקבלים שכר. לא כי השליחות שלהם פחות ערכית, אלא כי אם לא יקבלו תשלום, הם לא יוכלו להקדיש לכך את כל זמנם. הדבר נכון גם ביחס לשידוכים. זו מלאכה מורכבת שדורשת כישרון, הבנה בבני אדם, רגישות, סבלנות והיכרות עם עולם הרווקים והרווקות. זכר שיחה עם אישה צעירה שכבר נישאה, שאמרה לי בחיוך: "אני הייתי קליינטית קשה". לשכנע אותה להיפגש היה תהליך ארוך, עם הרבה שיחות והסברים. זה דורש התמדה - וההתמדה הזו עולה בזמן, באנרגיה, ולעיתים גם בכסף.

התגמול הכספי איננו בא "לקנות" את הלב של החבר המשוך, אלא לאפשר להם להקדיש למלאכה הזו יותר זמן ומשאבים. הוא גם מעביר מסר ברור - שידוך הוא אינטרס של כולנו, לא רק של המשפחה הקרובה או של המעורבים ישירות, אלא של הציבור כולו. כשיש תגמול, גם אנשים עסוקים מוכנים להשקיע. הם יודעים שאם ההצעה תבשיל לחתונה, תיתן להם הוקרה לא רק במילים אלא גם באופן מוחשי.

בנוסף, תגמול מסודר יכול להביא עוד אנשים לעולם השידוכים - לא רק שדכנים ותיקים, אלא גם חברים, שכנים ועמיתים לעבודה, שיכולים לחשוב על התאמות ולפעול למען כך. כשהציבור ישדר שזה חשוב וראוי לתגמל - המעגל של העוסקים בכך יתרחב, ומספר ההצעות והמפגשים יגדלו משמעותית.

בעבר עשינו קמפיין עדין יותר שהציע לשלם 5000 שח משני הצדדים, כשהקמפיין המדובר הרבה יותר בוטה ואגרסיבי וקורא לשלם 5000 ש"ח מכל צד. חשבנו שסכום גבוה יותר יכול להיראות שלא בעין טובה בציבור, אבל אולי אם זה מה שיזיז את הציבור ויתחיל להטות את הכף - אז כמובן שהדבר מבורך. חשוב לזכור שהקמפיין החדש מציג את הסכומים הנהוגים לתגמול בחברה החרדית שרואה כמונו בנישואין ערך עליון - אבל בניגוד אלינו אף אחד שם לא מצפה שזה יהיה בחינם. איך אמרה לי אישה חרדית - "כבר שהילד נולד, המעטפה לשדכנים מוכנה". אני לא חושב שכל דבר צריך ללמוד מהם. להפך, יש הרבה שהיה טוב לו אחינו החרדים היו לומדים מאיתנו. אבל מול משבר כל כך חמור של רווקות מאוחרת אולי זו צריכה להיות קריאת הכיוון גם לציבור שלנו.

בסופו של דבר חשוב לומר בצורה ברורה: שידוך הוא לא רק עניין פרטי של הרווק או הרווקה. הוא משימה חברתית וקהילתית, ובמובן מסוים - משימה לאומית. וראוי שהיה מתגמל.

אני ליהודי ויהודי לי

מתי בפעם האחרונה הזמנת יהודי לכוס קפה או לשיעור גמרא? < היי אתם, חבל על המאמץ שלכם, בין כך ובין כך אתם קרויים בנים > אם ירבעם בן נבט ייענש על עירוב תבשילין, אנחנו מסוגלים להבין מה זה יהודי?!

האדירים שהתפרצו בה כמו לבה גועשת, מלמדת שזה הזמן. אנחנו צריכים להפיח רוח חדשה בציבור – מנער ועד זקן טף ונשים – לעידוד העיסוק באופן אישי בהפצת היהדות בכל אופן ודרך. בהכנסת אורחים, בשיעורי תורה, בהגברת המודעות היהודית, הפצת מצוות, חיזוק החינוך התורני, ובעיקר ביסוד התורה כולה – אהבת ואחדות ישראל.

אתם יודעים, כל מי שעסק בקירוב הלבבות מתוך אהבה אמיתית אל הזולת ואכפתיות עמוקה, ובגישה של דרכי נועם ושלום, ראה הצלחה מדהימה. **לא שמעתי על יהודי אחד שהתקרב לתורה על ידי צעקות בוז, קללות וכתבות נאצה ח"ו,** אבל כן ראיתי ושמעתי

בקרב עם ישראל, לכל גוונים, **עוד ועוד אהבת ה', אהבת התורה, אהבת ישראל ואהבת הקודש בכלל,** כולל כמובן ארץ הקודש לגבולותיה. אם כולנו נעשה יד אחת להשקיע בכך, הכל ישתנה. גם אם ישנם חילוקי דעות, ומובן שתמיד יהיו חילוקי דעות, השנאה וההסתה תלך ותתכלה עד שתיעלם לגמרי.

איך זה יקרה? צו השעה על כל אחד מאיתנו להתחיל מיידית לעסוק בעבודה הזו של קירוב הלבבות לאביהם שבשמים, **"ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל".** ואנחנו לא יכולים לשער את התוצאות העצומות של העבודה הזו בטווח הקצר, ועוד יותר בטווח הארוך. **המלחמה הנוכחית, על גילויי האמונה**

חודש אלול הקרב ובא הוא זמן לחשבון נפש, גם בעבודת הנפש האישית שלנו וגם כלפי הזולת. אנחנו מנסים לבחון היכן אנחנו עומדים, ואם טעינו – לשנות כיוון.

ובכן, כשאני חושב על החובה והזכות שלנו בכל הקשור לעבודה כלפי הזולת, **אולי באמת הגיע הזמן לשנות כיוון.**

התרגלנו לכך שיש כמה ארגונים ותנועות שעוסקים בקירוב יהודים ליהדות. כולם משבחים את מפעליהם הברוכים, ויודעים שכתוצאה מהפעילות הזאת התקרבו במשך השנים אלפים-אלפים לתורה ומצוות. אבל שוב ושוב אנחנו נוכחים לדעת שבעת הזו אנחנו זקוקים להרבה יותר. אנחנו צריכים

הם עושים רצונו של השם יתברך - אז בחר בהם, ולא כאשר אין עושים רצונו של השם יתברך. ולפיכך כתיב 'והייתי לכם לאלוקים' קודם, ואחר כך 'והמה יהיו לי לעם'. כלומר, **מה שהשם יתברך בחר בישראל הוא קודם, ואף כי ישראל אינם מקבלים אלקותו**.

אתם מבינים? לכן בני ישראל נקראים תמיד בנים מעולים וטובים. ובלשון המהר"ל: "כיון שהם טובים מצד עצמם, שכך נבראו מן השם יתברך בשלמות, בשביל זה נקראו 'בני מעלי'. ותחלת בריאתם היה בטוב ובשלמות, רק כי אחר כך מצד עצמם נעשו רעים. ואל דבר זה יש סלוק והסרה מן החטא, כי ישובו מדרכם". כלומר, הבגידה והעבודה זרה אלו דברים חיצוניים שנספחו ליהודי, אבל המהות האמיתית שלו היא בהיותו "חלק אלוהי ממעל ממש". **הוא חתיכת אלוהות, ולכן אפשר לננות כל יהודי - מצד עצם המהות שלו - בתור הבן הכי טוב בעולם**, כי הוא מאוחד לחלוטין עם הקב"ה בכבודו ובעצמו.

אם לדבר על ההיסטוריה, נראה שהיא הוכיחה את שיטת רבי מאיר בצורה המובהקת ביותר, וגם העצובה ביותר. **היטלר ימ"ש ותלמידיו החמאסניקים הארורים הסתכלו על כל יהודי כיהודי, גם אם הוא מזמן שכח שהוא כזה או שבכוונה תחילה לא זיהה את עצמו כחלק מאלה. הצוררים לא הבחינו בין הכיפות והכובעים, ולא היה אכפת להם אם היהודי שלפניהם מחשיב עצמו כאתאיסט. מבחינתם, אם דם יהודי נוזל בעורקיו, צריך להשמיד אותו. וכל כך למה? בגלל שהרע מרגיש את הקדושה הייחודית של יהודי שאין לה אח ורע, כשהמדובר הוא על כל יהודי בעולם, יהיה מי שיהיה.**

חכמינו קובעים שעכן היה אחד ממושעי ישראל הגדולים ביותר, והם מפרטים את העבירות החמורות שביצע. ובכל זאת אומרת הגמרא, "אף על פי שחטא - ישראל הוא". **גם יהודי מדרן שמסרב לציית לדיני התורה, עד כדי כך שבית הדין צריך לכפות אותו באמצעות מלקות לתת גט לאשתו, עליו כותב הרמב"ם בהלכות גירושין: "רוצה הוא לעשות כל המצוות ולהתרחק מן העבירות; ויצרו הוא שתקפו", ולכן כשכופים אותו - זה נחשב שהוא מגרש כפי רצונו האמיתי, כי המלקות חשפו את הפנימיות שלו שרוצה למלא את רצון ה'.**

האם לאור זאת אנחנו מבינים קצת מה זה יהודי, או לפחות מבינים שאנחנו לא מבינים? ודאי אתם מכירים את האגרת הידועה של הרמב"ם - 'אגרת השמד', שם הוא כותב: "תדע שצריך האדם לידע עיקר מעיקרי הדת, והוא שירבעם בן נבט והדומים לו נפרעים ממנו על עשיית העגלים ועל ביטול ערובי תבשילין והדומה לו... צריך האדם לידע שכל עבירה שיעשה נפרעים ממנה עליה, וכל מצוה שיעשה מקבל עליה שכר".

תשאלו: מה טמון בדברים הללו, ולמה הרמב"ם עושה מהם "עיקר מעיקרי הדת"?

בהזדמנות מסוימת, הרבי זי"ע

הסביר שהעניין הוא כך: אנחנו יכולים לחשוב ולתהות לעצמנו, וכי אכפת לה' יתברך שאדם החוטא ומחטיא את הרבים כמו ירבעם בן נבט מבשל קוגל ביום-טוב שחל בערב שבת בלי לעשות עירוב תבשילין? ... זה נשמע לא רציני. האומנם פושע שעובר על כל התורה כולה ייענש על כך שלא הקפיד על דקדוקי דרבנן? אולי תגיד שגם ישאלו אותו בשמיים למה הוא לא נטל ידיו למים אחרונים ולא הניח תפילין של רבינו תם... נו באמת, זו הבעיה שלו! ללא אורה, ירבעם בן נבט כבר נפרד לגמרי מאלוקי ישראל, והוא כמו גוי גמור. ואם כך, שיבשל כמה שהוא רוצה ביום-טוב שחל בערב שבת! מה אכפת לנו? הוא כבר התנתק לגמרי!

אומר לנו הרמב"ם: לא ולא! מי שחושב כך לא מבין מה זה יהודי. יהודי אף פעם לא נפרד לחלוטין. יהודי לא יכול להתנתק מאלוקים חיים. נשמתו היא "חלק אלוהי ממעל ממש", ולכן גם כשהוא מבשל ביום-טוב קוגל ללא עירוב תבשילין, **זה בהחלט נוגע להקב"ה בכבודו ובעצמו!** גם הבישול של ירבעם בן נבט, כשאינו נעשה כהלכה, יש בכוחו לפגום בקדושתו של החג!

אלו דברי פלא, אבל כך הם הדברים, והם ממחישים לנו עד כמה הקב"ה מאמין בכל אחד מאתנו, ועד כמה קדושתו של כל יהודי נוגעת בבבית עינו של הקב"ה. גם כשמדובר באנשים שאינם שומרי מצוות, ה'חילוניות' היא רק אורח חיים חיצוני, ואילו העצמיות שלהם נשארת קדושה. **חילוני הוא מלשון חול, אבל בורא העולם כבר קבע בעת מעמד הר סיני שכל יהודי הוא חלק מ"גוי קדוש".** הקדושה היא לא דבר נוסף על יהודי, אלא היא מהותו האמיתית. גם אם רצה לברוח מהזהות הזו, הוא לא יכול להתנער ממנה. "בין כך ובין כך אתם קרויים בנים".

כשילד יהודי מתחיל לדבר מילים ראשונות, הוריו צריכים ללמד אותו את הפסוק "תורה ציווה לנו משה מורשה קהילת יעקב". כך נאמר בגמרא. **את התורה כולה אנחנו מעמיסים על כתפי הרכות... והמשמעות היא שקדושתה של התורה שייכת לכל יהודי באשר הוא.** הקב"ה קבע במעמד הר סיני שכל יהודי הוא חלק בלתי נפרד מ"ממלכת כהנים וגוי קדוש", והוא זכאי לקבל את תורתו.

כשאנחנו מתבוננים ומנסים להפנים את הנקודה הזו, ההשקפה שלנו הולכת ומשתנה. אין כאן שני צדדים ושני מחנות. יש כאן קרב בתוך כל יהודי עצמו בין צדו החיצוני

וצדו הפנימי.

על כולנו מוטל, אפוא, בתקופה הזו להשתחרר מכללי המגזריות ולהיות עברי ה' באמת. הקשר בינינו ליהודים אחרים יותר עמוק מכל דבר אחר, ודווקא בעידן הזה צריך כל אחד מאיתנו להיות בצד המקרב, כשהאחריות הגדולה היא על הציבור הדתי שמכיר את התורה. זה הזמן להרבות בקירוב. לראות יהודי אחר כפי מה שהוא בפנימיותו, ולחבק אותו.

אם לדבר על 'רווחים' ממלאכת הקירוב - יש הרבה כאלה, אבל לא בהכרח שהם צריכים לעמוד בראש מעייננו... עם זאת, אזכיר נקודה אחת חשובה: **הקירוב של אחרים ליהדות מגביר ומעצים את היהדות שלנו.** ברגע שהילדים שלנו רואים שאנחנו מתחברים באהבה עם יהודים שאינם נראים כמונו, הם יבינו את המהות האמיתית של העם שלנו. הם יקלטו את הנחת היסוד שצבע הכיפה או חסרונה לא משנים את המהות, כי היהדות חקוקה בעצם מהותנו ולא בשום פרט חיצוני. כמובן, יש להדגיש: גישה כזו לא באה להרגיע את היהודי שלפנינו ולעודד אותו להמשיך בחייו ללא תורה ומצוות, שהרי בין ובין כך הוא יהודי... אדרבה, עלינו להיות מתלמידיו של אהרן. **נאהב את הבריות - כמו שהן, ללא תנאי, אבל השלב הבא של האהבה הוא כשאנחנו ממשיכים ומקרבים אותן לתורה.** מה שטוב לנו - טוב גם להם, וזה שלהם. נפנה ונאמר ליהודי שאנחנו פוגשים: יקירי, יהלום אתה. נקודה. אבל אם אתה יהלום, חבל להיות בלתי מנוצל, עטוף בבון של חיי העולם הזה; בוא נלמד תורה, ויחד נלשט את היהלום שלנו. בוא נלמד לקיים מצוות לא תעשה כדי להסיר את הלכלוך מעלינו. בוא נלמד לקיים מצוות עשה, כדי שהן יבריקו ויבהיקו את האור המופק מאיתנו.

ואפרופו יהלומים, אי אפשר לסיים בלי הסיפור הנפלא על האדמו"ר החמישי לבית חב"ד, רבי שלום דובער (הרש"ב):

חסיד גדול, סוחר יהלומים, הגיע פעם לחצרו וראה כיצד הרבי מקרב יהודי כפרי פשוט שלא היה נראה שייך לתורה. **החסיד תמה על ההנהגה הזו בפני הרבי, אך הרבי לא הגיב מאומה.**

בהמשך היום נכנס החסיד אל הרבי, ותוך כדי שיחתם הרבי שאל אותו אם יש באמתחתו מעט יהלומים שיוכל להציג לו. החסיד הזדרז להציג את סחורתו בפני הרבי ופרס על השולחן יהלומים נוצצים, כשהוא מצביע על אחד מהם ואומר כי זהו יהלום מיוחד במינו.

נטל הרבי את היהלום, קירב אותו מול עיניו, סובב אותו הילך והילך ואחר כך החזיר אותו לשולחן כשהוא מפטיר: "אינני רואה בו איזה דבר מיוחד..."

החסיד נבון ואמר: "רבי, כדי לחוות דעה על יהלומים צריכים להיות 'מבין'..."

חיך הרבי לעומתו ואמר: **"אכן! אבל גם על נשמות אי אפשר סתם כך לחוות דעה, צריכים להיות 'מבין'..."**

לחיים, לחיים ולברכה!

זה לא נגמר בזה שהוא פגע בי

הריב שחוזר שוב ושוב ביניהם הוא לא ריב על השתיקה וההסתגרות,
אלא על הילדה שהייתה שקופה והילד שנעלם כדי לא להכאיב

להפסיק להילחם אחד בשני? שאל אמיר.

"לא, אתם צריכים להפסיק להילחם בעצמכם ואז ודאי שתפסיקו להילחם אחד בשני".

נעמי לקחה נשימה עמוקה. "למה כל כך קשה לי למחול?" שאלה בפתאומיות.

"כי הפצע הוא לא במילים אלא בגוף, והגוף לא שוכח כל כך מהר. הוא כן מוכן להתרפא כשיש מישהו שמוכן להישאר לידו גם כשהוא כואב". אמיר שלח יד אל היד שלה, לא מתוך ניסיון לרצות אלא מתוך מקום של נוכחות.

אפשר היה לצפות ברגע של חסד. "אתה יודע מה מוזר?" אמרה לפתע נעמי עם חיוך. "מה?" שאל אמיר.

"שתמיד חשבתי שאתה הבעיה שלי ואתה צריך להיות מישהו אחר, ואפילו אני אגיד באומץ שהרגשתי שאפילו מגיע לי מישהו אחר.

אבל עכשיו אני מתחילה לחשוד בזה שאתה הריפוי שלי".

אמיר הרים גבה מעט מופתע. "אני תמיד נמנעתי ואפילו ברחתי והתרחקתי רק כדי לא לפגוע.

זה כל כך אבסורד, כי בסוף ככה לא הפסקתי לפגוע בך - מתוך ניסיון לא להכאיב".

הם הסתכלו אחד על השנייה, לא מתוך המבט שאיתו הגיעו לכאן של: מי אשם?

אלא מתוך שאלה עמוקה יותר: מי אני בך? ואיך אפשר לפגוש אותי דרך העיניים שלך?

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

"אז את אומרת לי בעצם שהוא שליח לריפוי?" נעמי שאלה ספק מבינה ספק עדיין כועסת.

"בואי נעשה רגע סדר; לא שליח לפגיעה אלא שליח לעורר פצע ישן ולהסיר ממנו שכבה שמכסה ומונעת ממנו להירפא", עניתי לה.

"ואם אני לא רוצה להיות השליח הזה? למה אני צריך להפעיל לה את המקומות הכואבים?" אמיר שאל.

"אתה כבר שם ואתה יכול לבחור או לברוח או להישאר ולפגוש את מה שהיא מבקשת - לא ממך אלא מהחיים".

היא הסתכלה עליו במבט מרוכך, ולרגע ניתן לראות שהיה שם משהו חדש, לא אשמה ולא תסכול אלא בקשה.

"אני לא צריכה שתתקן אותי, רק שתהיה שם ותראה אותי כשאני נשברת.

שתדע שלא כל בכי הוא איום, ולא כל שיתוף הוא האשמה".

"כשפצע ישן פוגש אהבה, יש לו סיכוי להשתחרר ולהירפא.

זה יכול לקרות רק כשאנחנו מפסיקים להילחם".

"אז את אומרת שאנחנו צריכים

"אני נכנסת הביתה אחרי יום מתיש, כולי עמוסה ברגשות, סוערת, והוא בקושי מרים את העיניים. שותק, נעלם, זה כמו להילחם לבד", אמרה נעמי.

"אני לא מתכוון לפגוע, אבל כל פעם שאת אומרת 'נפגעתי' אני מרגיש שאני מאבד את היכולת לנשום, מרגיש שזה משתלט עליי ואני קופא".

"זה שאתה קופא, זה לא העניין", אמרה לו נעמי.

"אז מה העניין?" שאל אמיר. "זה שאתה משאיר אותי לבד, בדיוק במקום שאני הכי מפחדת להיות בו", ענתה לו נעמי.

"נעמי, את זוכרת את הפעם הראשונה שהרגשתי לבד ככה?" שאלתי.

נעמי עצמה עיניים כאילו הולכת אחורה בזמן.

"כשהייתי ילדה, חזרתי מבית הספר וסיפרתי לאמא שילדה מהכיתה צחקה עליי. היא הסתכלה עליי ואמרה: 'תפסיקי להיות רגישה כמו תינוקת', ואחר כך פשוט הלכה.

נשארתי עם הדמעות. לבד.

זו הנקודה שממש הרגשתי עד כמה אף אחד לא באמת רואה אותי".

"ואתה?" פניתי לאמיר.

"אבא שלי היה פקעת עצבים, היה מתפרץ על כל שטות וגרם לי להיות כל הזמן במתח תמידי.

למדתי שאם אני שקט, לא יכעסו עליי, אז הפכתי לאוויר, לא אמרתי כלום.

הדבר הזה נשאר איתי עד היום.

כל דבר הכי קטן מפעיל בי את הפחד ההוא וגורם לי שוב לשתוק ולהיעלם".

היה ניתן לראות איך נעמי מסתכלת על אמיר אחרת, לא במבט מאשים אלא במבט מבין.

"הנשמות שלכם היו צריכות להיפגש, לא במטרה לפגוע אלא במטרה לרפא

כאב קדום", אמרתי.

? האם יש לי סיכוי להיות צדיקה גמורה?

תלוי באיזה מובן. ספר התניא מבאר שרוב בני האדם יכולים להגיע רק עד מעלת הבינוני ולא למעלת צדיק גמור. ההפרש הוא שהבינוני נלחם נגד הרע ומנצח, והצדיק מואס ברע בכל נימי נפשו.

יחד עם זאת, הגמרא אומרת שהאומר לאישה "התקדשי לי על מנת שאני צדיק גמור", אפילו אם הוא רשע גמור – היא ספק מקודשת, שמא הרהר תשובה בליבו. כלומר שאם הרהר, הוא נעשה צדיק גמור. ולמדרגה זו כל אחד יכול להגיע ללא תלות בכישורונותיו. למילים "צדיק גמור" יש משמעויות שונות, והגמרא מתכוונת למובן שכרגע החטא אינו רובץ עליו להגדיר את אישיותו כרשע, אף שייתכן שעדיין הוא חייב תיקונים – אך כל החובות הללו הם כצדיק שצריך למלא חובותיו.

? איך יוצאים מהבז של פגם הברית?

תורת ה' שמורה לנו להתרחק מהעריות ואת גודל מעלת הצניעות, היא גם המורה את דרכנו כאשר אנו נכשלים. התורה אומרת שחוטא צריך לעשות תשובה, ומעלת התשובה מופלאה עד שאדם שכל ימיו היה בעבירה וחוזר ביומו האחרון, יכול שיקראו לו רבי – כמו שמצאנו אצל רבי אלעזר בן דורדיא.

במה שנוגע לפני החטא, העצה החשובה ביותר איננה לשמור את כל הכוחות למאבק בשעה שהניסיון כבר תוקף, אלא להיאבק בכוח גדול כדי לא להגיע לידי ניסיון. ישנם אנשים שהתמחו בעזרה למי ששקוע בכך, וכדאי להיעזר בהם.

? קיבלתי מה' ניסיון שנמשך כבר זמן רב מאוד, מה הוא מנסה להגיד לי?

ההנחה שתמיד נדע מה ה' "מנסה להגיד לי" היא מוטעית. פעמים רבות איננו יודעים את הכוונה האלוקית, "כי גבהו שמיים מארץ" – כן גבהו מחשבותיו ממחשבותינו. ואיננו מצווים לחקור אחר הכוונה באופן שאינו תואם שיקול דעת ישר וסביר.

על פי מה שאמרו רבותינו, מי שבאים עליו ייסורים יפשפש במעשיו. אם יש קשר ברור בין החטא לייסורים – כגון אדם הנוסע במהירות מטורפת ומוצא עצמו בתאונת דרכים – הנושא שעליו באה התשובה מובן מההקשר. אך אם כשבודק בישרות אינו מוצא, הפשפוש נעשה בתשובה כללית בכל העניינים שזקוקים לתיקון. ומעבר לזאת, נצטוונו להודות לה' על הרעה כשם שמודים על הטובה, מתוך אמונה עמוקה שכל מחשבותיו אלינו, והן רק למעננו.

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il
לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

קרוב אליך

עלון שבועי לעובדות השם בדרך החסידות

תכסיקו להתקמץ תתחילו לפרגן

5,000 ₪ מכל צד
מכירים תודה. רואים ישועות

תלונה מספר אחת של הרווקים והוריהם היא, שהחברים והקהילה לא מתאמצים מספיק כדי לשדר אותם

במשך הדורות הקפידו קהילות ישראל על המנהג לשלם שכר הוגן למי שהצליח לשדר את ילדיהם. היכן ששומרים על מנהג הזה, רואים שכל הקהילה נרתמת ומנצחים במבחן ההשתדלות. הגיע הזמן שגם בציונות הדתית סוף סוף נאמץ את המנהג וכולנו נרוויח בגדול. **גם צודק וגם חכם!**

הזיווג בידי שמיים ההשתדלות בידיים שלכם

**ציון
ברינה**
המטה ללוחמה ברוקנות